

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katal. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Naš dan.

Zima je zavlada po deželi in zazibala življenje v naravi v trdno spanje. Ne tako v naših organizacijah! Tukaj je življenje kakor spomladi v naravi. Vse se ziblje, kipi kvišku, raste, cvete. V naših krščanskih društvih je luč in toplota, po njih polje krepko življenje, ki se izraža v neprestanem gibanju. Dokaz za to je bil občni zbor Slovenske krščansko-socialne zveze in Zveze slovenskih mladeničev dne 22. t. m. v Celju, ki je glasno govoril: Nam se ljubi življenja in dela!

Zbralo se je nad 400 zborovalcev od vseh strani Slovenskega Štajerja. Zborovanje otvoril predsednik S. K. S. Z. dr. Korošec. Pozdravi vse zborovalce in osobito še mil. g. opata Ogradija in zastopnika slovenske katoliške akademične mladine iur. Ogrizeka. Kakor na združnem polju tako smo tudi glede nepolitičnih društev najmočnejša organizacija na Spodnjem Štajerju. Mi imamo ideale in navdušenje ter pogum, za to napredujemo, zmagujemo. Le za trenotek se hočemo danes ozreti na preteklost, potem pa bo zopet naše geslo: Naprej!

Iur. Ogrizek v imenu „Zarje“ in Slovenske dijaške zveze pozdravlja zborovalce. Nemci imajo kapital, mi postavimo temu nasproti izobrazbo. Kličem vam: Le vrlo naprej, mi smo vam vedno na strani.

Podpredsednik dr. Hohnjec poroča o delovanju S. K. S. Z. Pred letom je bilo v Zvezi včlanjenih 73 društev, med letom jih je pristopilo 27, torej jih je sedaj 100; nekaj se jih še zdaj snuje. V upravnem letu je bilo 12 odborovih sej, kjer se je storil marsikateri dober sklep in od koder je večkrat izšla kaka plodovita inicijativa. Da je Zveza s svojimi članicami vedno ostala v stiku, pričajo poštno pošiljatve, katerih je od 1. jan. do 20. nov. t. l. bilo 1302.

Zveza, oziroma njene članice, imele so vкупno 159 raznih prireditev, med katerimi je bilo 61 poučnih predavanj in gospodarskih shodov. Če je le bilo mogoče, je na te shode, posebno na ustanovne, Zveza poslala svojega odposlanca.

Priredili smo 4 socialne tečaje, in sicer v Celju, Slovenjgradu, v Trbovljah in pri Sv. Emi pri Pristovi. V Mariboru je Zveza ustanovila ljudsko knjižnico z velikim številom knjig, ki se prav pridno prebirajo.

Razven tega vzdržuje, oziroma podpira, sedem knjižnic, skoro vse ob meji. V teh knjižnicah se nahaja 524 Zvezinih knjig.

Osrednja knjižnica v Mariboru poseduje 4370 knjig razne vsebine, skupaj torej 4894.

Kar se tiče sedanjega stanja naše blagajne, je naslednje: Zveza je imela v preteklem društvenem letu 3503.29 K dohodkov in 2066.51 K stroškov. Vsega prometa je bilo torej 5569.80 K.

Ko govorim o uspehih, ne smem zmolčati tega, kar prištevam največjim uspehom našega letošnjega izobraževalnega in organizacijskega dela. To je namreč naša mladinska organizacija, to so naše mladinske zveze, to je posebno Zveza slovenskih mladeničev. Ker je predsednik Z. S. M. navzoč in bo sam poročal, svoje besede omejim na to, da izražam svoje veselje nad krasno uspelimi mladeniškimi shodi sedanjega jubilejnega leta. Bil je najlepši dar, ki smo ga poklonili letošnjima jubilaroma, poglavarju katoliške cerkve in vladarju avstrijske monarhije: mladina vznesenega srca, po dušni in moralni izpopolnitvi hrepeneča, za plemenitimi cilji težeča.

Obmejno delo.

Kako resno si prizadevamo tudi za izvrševanje našega narodnega programa, vidi se posebno iz tega, ker je S. K. S. Z. intenzivnejše narodno-obrambno delo na meji slovenskega štajerskega ozemlja sprejela v svoj delokrog. Bilo je to nujno potrebno. Videli smo, kako se naši jezikovni sosedje, opiraje se na svojo premoč po številu in sredstvih, sistematično in z vedno večjim uspehom trudijo, da bi jezikovno mejo potisnili vedno nižje in nižje in narodne mejnike predstavili Slovincem v škodo. Z žalostjo opažamo, kako nam Súdmarka trga kos za kosom od naše rodne matere zemlje. Saj Súdmarka sama priznava, da je na jezikovni meji — in pri tem pride posebno St. Ilj v Slov. goricah hudo v poštev — pokupila nad 450 oralov zemlje ter tamkaj naselila družine z mnogimi otroki. Za tako naseljevanje ima Súdmarka v vsakoletnem proračunu 70.000 K, katera svota se še lahko pomnoži, ker društvo smatra ta način „obrambne“ dela kot najvažnejši.

V pričo teh dejstev se nam odpira slaba perspektiva za bodočnost slovenskega naroda na jezikovnih mejah. S kapitalom ne moremo konkurirati, ker nam ni na razpolago. Naša težnja mora torej biti ta, da slovensko ljudstvo s posojilnicami gospodarsko osvobodimo od nemških denarnih zavodov in motogcev in da v ljudstvu vzbujamo in utrjamo narodno zavest.

To skušamo doseči s tem, da stopamo po obmejnih župnijah v dotiko s posameznimi hišami, kar se

nam je dosedaj posrečilo pri 132 hišah. Opomniti moram, da smo s podrobnim obmejnimi delom začeli 28. septembra, torej še od takrat nista pretekla dva meseca. Veliko važnost polagamo na izobraževalna društva, katera smo pripravljene krepko podpirati, oziroma delati na to, da se ustanovijo, kjer jih še ni. Ker društva vsled neugodnih razmer niso mogoča, bomo vzdrževali ali podpirali knjižnice. Naš cilj je: v vsako hišo slovenski časnik ali slovenska knjiga.

Pripravljene smo nadalje podpirati učitelje, ki v težavnih razmerah požrtvovalno delujejo v obmejnih krajih, dajati podpore slovenskim šolarjem, prispevati k šolskim kuhinjam, božičnicam itd.

Uvažujoč veliki pomen gesla: Svoji k svojim, ne bomo zamudili nobene prilike, da ne bi pripomagali k prospehu slovenskih trgovcev, obrtnikov in pa gostilničarjev, v kolikor to zahteva blagor slovenskega naroda.

Da zmoremo stroške za narodno-obrambno delo, smo ustanovili sklad za obmejne Slovence. Dohodkov je bilo dosedaj 460.79 K, stroškov 136.73 K, tako da ostane v skladu 324.06 K.

Kolekov „Obmejnimi bratom v pomoč“, kojih dohodki so namenjeni narodno-obrambno delu, se je razprodalo nad 20.000. Toplo jih priporočam vsem rodoljubnim Slovincem.

To je z glavnimi potezami načrtan program našega narodno-obrambne dela, ki ga hočemo resno in vztrajno izvrševati po močeh in sredstvih.

Iskreno vabimo vse dobro misleče rojake, ki se z nami širinjajo v tem, da je to delo primerno in nujno potrebno, naj nas podpirajo.

Ne moremo si misliti, da bi se kje na Slovenskem našel kak človek, ki se šteje za rodoljuba, pa je tako preslepljen od strankarske strasti, da bi naše prizadevanje za obmejne Slovence smešil, ali celo črnil in oviral. Tak človek bi hudo grešil proti življenjski potrebi našega naroda.

Naša skrb mora biti, da šmisl za narodno obrambo prodré v najširše sloje. Vsak, tudi najpriprostejši Slovenec naj ve, da se gre za lastno narodnost, če so naši bratje ob meji v nevarnosti, če pa naši obmejni bratje propadejo, se celemu narodu zaseka rana, ki nas bo čim dalje tem hujše bolela.

Sicer so tisti krasni kraji ob meji z večine še v naši posesti, toda ne puščajmo jih v nemar, sicer bomo enkrat morali z našim pesnikom Gregorčičem tožiti „Na potujčeni zemlji“:

PODLISTEK.

Kratka zgodovina 47. pešpolka.

Fr. Urlep.

Ta polk bil je ustanovljen leta 1682 za časa vladanja cesarja Leopolda I.

Se isto leto bil je proti Turkom na Moravskem polju prvič v bitki. Ko so leta 1683 Turki oblegali Dunaj, korakal je 47. polk drugič na bojišče. Po par mirnih letih moral je leta 1697 pod zastavami princa Evgenija znova proti krvoločnim Turkom na bojno polje in se je z veliko hrabrostjo bojeval pri Centi.

Udeležil se je nadalje vseh španskih bitk. Leta 1704 zgubil je v bitki pri Kastelnovo svojega hrabrega lastnika feldceigmojstra grofa Solavi.

Leta 1743 se je s posebno odločnostjo in hrabrostjo odlikoval v bitki pri Parmu, v kateri je pri nekem napadu našel na čelu svojih pogumnih vojščakov smrt polkovnik grof Harrach.

Bojeval se je nadalje za časa vladanja slavne cesarice Marije Terezije v sedemletni vojski proti Prusom, kjer so posebno pomenljive letnice 1741 bitka pri Mohriču, 1742 pri Časlavu in obleganje Prage, 1744 pri Freiburgu in leta 1745 pri Citau.

Leta 1757 bil je hrabri 47. polk deležen zmage pri Kolinu. V spomin na to zmago je cesarica Marija Terezija takrat ustanovila najvišji vojaški odlikovalni red: „vitezki red Marije Terezije“, s kojim je bil kmalo na to odlikovan nek štabni častnik tega polka. Nato je sledila po tolikih krvavih bitkah nekaj let mirnejša doba.

Leta 1797 pa je bila dana polku vnovič prilika, pokazati svojo hrabrost in nepremagljivo neustraševost v zmagonosni bitki pri Celoveu. V krvavi bitki pri Marengu v Gornji Italiji bila pa je polku sreča nemila; padlo je mnogo hrabrih junakov pod kruto sovražno roko in se je polk z drugimi četami moral prvič umakniti sovražni sili.

Kot posebno zmagoslaven in časten pa nam priča zgodovina prvi dan bitke proti Francozom v vasi Aspern pri Dunaju leta 1809. Ze prvi dan proti večeru morali so Francozi zapustiti vas Aspern, ki jim je bila v veliko zavetje, kjer so nato naše čete prenočile. Drugi dan pa se je trebalo vkljub velikim zgubam prejšnjega dne spet postaviti proti toliko ogromnejšemu sovražniku; pa vendar so se tako dolgo zoperstajljali, da jim je došla pomoč, nakar so popolnoma premagali sovražnika. Prvič bil je tukaj premagan slavni francoski cesar Napoleon, ki se mu je tačas vsestransko in v obče pripisavala nepremagljivost, vse pa je proslavljalo nadvojvodo Karola kot premagovalca Napoleona. Tuji v nesrečni bitki pri Vagramu, severno od Dunaja, se je polk, ne glede na večje zgube, odlikoval z nepopisljivo vstrajnostjo na bojišču; tu je rešil nadporočnik Pechio 47. polka nadvojvoda Karola preteče mu gotove smrti. L. 1813 se je polk udeležil tridnevne vojne pri Lipskem, kjer je bil slavni Napoleon spet popolnoma premagan.

Leta 1820 bil je 47. polk prestavljen na Laško, kjer je ostal do leta 1861.

Leta 1838 ste se v Boloniji blagoslovili dve bataljonski zastavi tega polka. Eni bil je kum sam tačasni papež Gregor XVI., drugi pa vojvodinja Marija Lujza iz Parme, kar nam je pač jasan dokaz visokega spoštovanja in priznanja hrabrega 47. pešpolka.

Do leta 1817 bilo je pri polku večinoma češko

moštvo, od tega leta nadalje pa sta bila polku oddeležena celjski in mariborski okraj.

Od leta 1844 bila sta 1. in 2. bataljon v Benetkah, 3. pa v Mariboru.

Vsak bataljon delil se je tačas v 3 divizije, in vsaka divizija pa v 2 stotniji. Razun teh bila je še ena divizija grenadirjev, ki so bili stalno naseljeni v Gradcu.

Nadalje pripadal je polku še domobranski bataljon, sestavljen iz treh divizij, oziroma iz šestih stotnij.

Od leta 1820 do splošne vstaje leta 1848 imel je polk, izvzemši nekaj majhnih nemirov, prav prijetno dobo. Mnogo gorja pa je prineslo naši državi l. 1848.

Po vsej Avstriji nastali so razni notranji politični nemiri, uprla se je Laška, katero je podpiralo pijemonteško-sardijsko kraljestvo in papeževe čete. 17. sušca leta 1848 vzbuhnila je vstaja v Benetkah, ki je trajala 5 dni. Prišlo je do večkratnih spopadov in bilo ranjenih več vojakov 47. polka.

Oba bataljona 47. polka prišla sta z drugimi četami po morju do Trsta in od tam čez Videm (Udine) po južnem vzhodju Alp proti Veroni, kamor se je bil že prej podal grof Radecky, da zbere tam svoje čete za odločilno bitko proti sardijski armadi.

1. in 2. bataljon sta se posebno udeležila napadov pri Soni in Sonacampagni dne 23. julija, pri Kustoci 25. in pri Volti 26. julija, kjer je bil sovražnik popolnoma premagan in moral odstopiti Avstriji gornjelaške province.

Med tem časom odrinil je tudi 3. bataljon iz Maribora in se udeležil obleganja Benetk.

(Dalje prihodnjic.)

„Naš bil nekda je ves ta raj,
Očetom našim domovina;
Tuj narod tod se širi zdaj,
Naš raj je tujcev zdaj lastnina.“

To se ne sme zgoditi. In ne bo se zgodilo, če vsi rodoljubni Slovenci storijo svojo dolžnost.

Zato pa kličem ne samo z ozirom na obmejne Slovence, ampak z ozirom na ves slovenski narod na Štajerskem: Komur je za pravo, krščansko omiko našega naroda, komur je za njegov resnični napredek in pravo blagostanje, ta naj pride k nam, naj hodi z nami, naj dela z nami!

Dr. Korošec omenja, da se je obmejno delo zasnovovalo po dobrih vzorih, po nazoru čeških in poljskih obrambnih društev. Treba nam je le navdušenja in požrtvovalnosti med našimi rodoljubi brez razlike na stranke.

Pri volitvi novega odbora so bili z vsiklikom izvoljeni: dr. Korošec, dr. Hohnjec, Leskovar, Žolgar, Kociper, dr. Vrstošek, dr. Kovačič, dr. Jerovšek, Vračko, Žebot, Gomilšek, Kranje. Namestnikom: Pušenjak, dr. Lukman, Gorišek, Spindler.

Predsednik Zveze slovenskih mladeničev Žebot poroča o delovanju Zveze, ki se je ustanovila dne 8. junija. Shodov je imela že 9. Pod njeno zastavo se zbira okoli 10.000 mladeničev. Mladeniških zvez je na Spod. Štajerskem nad 20. Nek celjski listič je imenoval naše delo hujskanje. Toda ali je to hujskanje, če se navdušujemo za verske in narodne ideale. Od teh idealov ne pomehamo nikdar. Zahvali se dr. Hohnjecu za sodelovanje.

Dr. Korošec odda predsedstvo Žebotu.

O telovadbi govori predsednik Zveze telovadnih odsekov dr. Pogačnik. Slika zgodovino našega narodnega življenja. Stojimo sedaj v moški dobi. Treba je dela, izobrazbe, in vse to je treba organizirati. Organizacija telovadbe ima visoke cilje. Utrditi telo, izobraziti duha, oblažiti srce. Krepkih, značajnih in plemenitih mož potrebujemo. Nepoštene ljudi prepustimo radi drugim organizacijam. Naš klic je: Vse za vero sveto in domovino drago!

Pri nadaljni razpravi je govoril iur. Ogrizek o namenih Slovenske dijaške zveze, koje zadnji cilji so isti kakor S. K. S. Z. in Zr. Sv. Ml. Glede obrambnega dela omenja, da se ga bo udeleževalo tudi katoliško dijaštvo, kar je pokazalo s tem, da je S. D. Z. vzela št. II. pod svoje okrilje.

Navduševalno so govorili: Pintar iz Celja, Majcen iz Celja, Kranje iz Sv. Bolfanka pri Bišu, Skoliber iz Sv. Urbana pri Ptuj, Žebot iz št. Ilja, Počivavšek iz Imenega, Napast iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju, Strašek od Sv. Eme, Štrucelj iz Mozirja, Uršič iz Laporja, Zupan iz Trbovelj (kojega izvajanja so vzbudila posebno pozornost in navdušenje), Dobnik iz Sladke gore, Kitak iz Studenice, iur. Ogrizek iz Grada, dr. Vrstošek iz Maribora, Zličar iz št. Jurija na juž. žel.

Mladenič Žebot je opisoval delo nasprotnikov ob meji ter prosil slovensko javnost pomoči. Mladenice Kranje predlaga pobiranje za društveni dom v št. Ilju. Nabralo se je 50.37 K.

Na to zaključil dr. Korošec zborovanje. Spoznali smo se osebno, spoznali skupnost načel, navdušili se za novo delo in nove napore, posebno smo si začetali obrambno delo ob jezikovni meji. Ostanimo zvesti svojemu programu in zmagovali bomo na celi črti.

S tem je bil občni zbor sklenjen in končan.

Na občni zbor so došli naslednji brzojavi:

Celovec: Sestriico pozdravljajoč želimo najboljših uspehov. — Koroška zveza.

Škocijan: Naprej v brezobziren boj za vero sveto in domovino drago. — Vunček, podpredsednik bralnega društva, Škocijan.

Sv. Trojica v Slov. gor.: V duhu z vami želimo obilnega uspeha in blagoslova. Naprej z Bogom za narod. — Izobraževalno društvo in fantovska družba pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Zalec: Pozdravljena četa zbrana slovenske domovine nada. — Pikel, Koren iz Ložnice.

Kmečki posli in delavci.

(Ljudsko zavarovanje.)

V zadnjem članku „Ljudsko zavarovanje“ smo povedali tiste reči, ki se tičejo samostojnih kmetov in obrtnikov ter njihovih domačih, ki jim pomagajo v gospodarstvu. Danes si pa ogledamo tiste določbe v nameravani novi postavi, ki zadevajo posle in kmečke delavce.

1. Poglejmo si najprej številke. Moških poslov, ki so samo za domača opravila (n. pr. kočijaži, sobarji) je v celi državi 20.000; ženskih (n. pr. kuharice, sobarice, pestunje) pa 408.000; vseh skupaj torej 428.000. — Pri poljedelstvu in gozdarstvu je pa moških poslov, dninarjev, delavcev 984.000, žensk pa 843.000; vsega skupaj torej 1.827.000. Izmed vseh teh dozdaj ni bil nihče zavarovan ne za bolezen, ne za starost in onemoglost; za slučaj kake poškodbe so morali biti zavarovani samo tisti delavci, kateri so delali pri poljedelskih mašinah, ki jih goni kaka natorna sila (par, elektrika itd.) Vseh imenovanih oseb je torej v celi državi 2.255.000. — Pri vojaki je 196.000 takih fantov, kateri bodo morali biti po novi postavi zavarovani. Po pravici lahko rečemo, da jih je med njimi najmanj dve tretjini, torej nad 130.000 s kmetov. Za vojake, dokler so v dejanski službi, bo plačevala država zavarovalnino za starost, da potem

takem zavoljo vojaške službe ne bodo glede na to zavarovanje nič na slabšem.

2. Posli in kmečki ter gozdni delavci bodo po novem zavarovani tudi za slučaj bolezni. Zagotovljena jim bo, kakor zdaj tovarniškim in obrtnim delavcem in pomočnikom, zdravniška pomoč, zdravila in 60 odstotkov njihove plače. Za posle in delavce, ki dobivajo hrano ali stanovanje, bo gospoška dala ceniti po zaupnikih vrednost tega, da se bo potem mogla določiti njihova skupna plača. Ta se bo razdelila v več razredov: V 1. razred do 80 v na dan, ali do 240 K na leto; v 2. razred, prvi oddelek do 1.20 K na dan, ali 360 K na leto; v drugi oddelek 2. razreda do 1.60 v na dan, ali do 480 K na leto. Sem bodo spadali pastirji in pa mladi hlapci in dekle. V 3. razred, prvi oddelek do 2 K na dan ali 600 K na leto; v drugi oddelek do 2.40 K na dan ali 720 K na leto. Večji hlapci bodo po naših razmerah spadali v enega teh oddelkov. Nekaj jih bo tudi prišlo v 4. razred, ki šteje v prvem oddelku do 3.20 K dnevne plače (960 K na leto) in v drugem oddelku do 4 K na dan (1200 K na leto). V ta razred jih bo pri nas prišlo le malo; nekaj gozdnih delavcev in sempatja kak hlapec.

3. Posli in delavci se bodo zavarovali za bolezen pri okrajnih bolniških blagajnah. Denar bo pa sprejemala okrajna zavarovalna pisarna za vse zavarovanje ob enem; kmetom bo treba plačevati po enkrat na mesec. V pisarni bodo potem oddali zavarovalnino za bolezen bolniški blagajni, za starost pa državni zavarovalnici.

4. Za bolezen bo dve tretjini prispevkov za posla in delavca plačeval delodajalec, eno tretjino bo pa odtrgal od poslove in delavčeve plače; za starost bosta dajala vsak polovico; zoper poškodbe pa samo delodajalec. Po novem se bodo morali zoper poškodbe pri delu zavarovati gozdni delavci, ki delajo za trgovce, ali obrtne podjetnike. Kdor se bo pri delu poškodoval, bo dobil potem primerno letno odškodnino; če bo za delo popolnoma nezmožen, bo dobival po tristokrat toliko, kolikor znaša njegovi plači primerna bolniška podpora na dan; če bo pa samo postal deloma nezmožen, pa po primeri njegove nezmožnosti.

5. Za dninarje, ki delajo zdaj tu zdaj tam, bo težava. Najlože se bo zanje izpeljalo zavarovanje, če bodo morali sami naravnost odrajtovati potrebno zavarovalnino za bolezen in starost.

6. Bolniška podpora je določena: za 1. razred po 40 v na dan, za drugi 1. oddelek po 60 v, 2. odd. po 85 v; za 3. razred 1. oddelek po 110 v, za 2. odd. po 135 v; za 4. razred 1. oddelek po 170 v, za 2. odd. po 215 v na dan. Poslom ali delavcem, katerim v boleznih gospodar daje stanovanje, hrano in preskrbino, se ne bo izplačala bolniška podpora, marveč gospodarju, ki skrbi zanje, razen kar znaša nad 1.35 K (3. razred, 2. odd.).

7. Gospodarji, ki zavoljo bolezni svojim poslom nič ne odtrgajo plače, bodo temu primerno manj plačevali v bolniško biagajno. Kmetje si bodo lahko za svoje posle in delavce osnovali posebne društvene blagajne. Po naši sodbi bodo te najcenejše. Na vsak način čaka v tem oziru kmečke zveze važno delo, da se za časa natančno posvetujejo, kaj naj se k temu ukrene.

8. Silno važno je zdravniško vprašanje. Treba bo poskrbeti, da bodo zdravniki po posameznih občinah imeli svoje uradne dneve bolj, nego doslej. Tudi v tem oziru bo treba temeljitega posvetovanja, in okrajne ali pa društvene bolniške blagajne bodo morale skleniti natančne pogodbe z zdravniki.

9. Kmečki posli in delavci bodo zavarovani tudi za onemoglost. Samostojni gospodar bo vlek starostno preskrbino od 65. leta dalje; posel in delavec pa tudi prej, in sicer brž, ko se izkaže, da je za delo popolnoma nezmožen, če je plačeval vsaj 200 tednov (štiri leta) zavarovalnino.

Preskrbljena starost in onemoglost, zagotovljena podpora v bolezni, in za nekatere še posebna preskrbljenost ob slučaju kake poškodbe pri delu! Ali ne bo vsled tega zopet domača zemlja dobila nove privlačne sile? Trdno upamo, da se bo to zgodilo, in da bo mnogo fantov in deklet, ki jih sedaj izvabi tuj svet s kmetov, rajše ostalo pri zdravem, lepem kmečkem delu. Preskrbljeni bodo; oddahnil si bo pa vsled tega tudi naš kmet, ki mu zdaj še manjka delavnih rok.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 19. novembra: V Gorici pričakujejo cesarskega namestnika Hohenloha, ki se bo posvetoval z voditelji strank, da omogoči zopetno delovanje goriškega deželnega zbora. Ako se mu to ne posreči, bo goriški deželni zbor meseca januarja razpuščen. — Francoski mornarji so ugovarjali, da jih pridele trgovinskemu ministrstvu. V Toulonu groze mornarji s splošno stavko, če se jim ne ugoditi. — Turški parlament se odpravi 1. decembra.

Dne 20. novembra: Češki „Nar. Listi“ poročajo iz Belgrada, da je 28 avstrijsko-ogrskih vojakov dezertiralo v Belgrad. — Laški dijaki so priredili danes pred državno zbornico demonstracijo za laško vseučilišče. — Iz Teherana v Perziji se poroča, da je bila neka krščanska vas pri Tabrisu oro-

pana, pri čemur je bilo več kristjanov usmrčenih. Tudi v Aserbajanu se baje preganja kristjane.

Dne 21. novembra: Hrvaški sabor se letos najbrž ne bo sklical, ker bi se s sklicanjem delale ovire mirni rešitvi hrvaško-madžarskega spora. — Hrvaška vlada je izdala ukaz, da je z vseh šol odstraniti srbske (cirilčne) napise. — Slovenski klub ima 25. t. m. sejo, v kateri se bo posvetovalo o združenju obeh jagoslovanskih strank.

Dne 22. novembra: Skupni ministrski svet je imel danes pod predsedstvom barona Aehrenthala tri ure trajajočo sejo. — Pri večerajšnji ožji volitvi v istrski deželni zbor v volilnem okraju Milje-Izola je bil izvoljen socialni demokrat učitelj Franc Zerzenon. — Na Kitajskem v pokrajini Jangsejang je izbruhnila vstaja, ki se naglo širi.

Dne 23. novembra: Na Danaju so se vršili danes zelo hudi prepiri med laškimi in nemškimi dijaki. Rabilo se je tudi orožje. — Češki minister-rojak dr. Žaček je imel večeraj v Olomuncu zborovanje z voditelji češke katoliške stranke. — Cesar je danes sprejel v posebni avdijenci ogrskega ministrskega predsednika Wekerleja. — V Gradcu je prišlo večeraj do pretapa med liberalnimi in katoliškimi dijaki. Policija je aretirala več dijakov, ki so bili takoj na komisarijatu obsojeni v globe od 30 do 100 kron.

Dne 24. novembra: Dunajsko vsenišišče ostane vsled večerajšnjih dogodkov do preklica zaprto. — Srbija je izplačala Črnigori 1 milijon frankov posojila, da nadaljuje oboroževanje. — Perzijski šah je izdal ukaz, v katerem pravi, da ne bo sklical parlamenta.

Razne novice.

* **Iz sodne službe.** Pravosodni minister je imenoval sodnega adjunkta pri mariborskem okrožnem sodišču dr. Neupauerja za namestnikom državnega pravdnštva v Celovcu. — Namestnikom državnega pravdnštva v Celju je imenovan na Boschekovo mesto sodni tajnik dr. Bračič.

* **Iz pošte.** Poštni pomočnik Blaž Žirovnik je dobil mesto poštne ekspedijenta pri poštnem uradu v Podlehniku pri Ptuj.

* **Iz šole.** Pred mariborsko komisijo so v november-skem terminu bili usposobljeni za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom sledeči učitelji in učiteljice: gg. Čeh Ivan, Friedl Adolf, Horvat Franc, Ivajnsič Ludovik, Kislinger Jurij, Lah Ivan, Ledenik Jožef, Lešnik Miroslav, Pokrznik Ferdo, Sel Ivan, Sevnik Julij, Stopar Vinko; gđč. Aseh Albina, Klančnik Marija, Kotzbeck Cecilija, Lorber Amalija, Majcen Marija, Pernat Alojzija, Pintarič Marija, Regoršek Ema, Ros Marija, Schweiger Katarina (z odli-ko), Škerjanc Felicitas, Šumenjak Marija, Vidali Rozina; za meščanske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom: g. Fran Fink.

* **Duhovske vesti.** Prestavljen je g. kaplan Nikolaj Jamšek iz Dramelj v Trbovlje, na njegovo mesto pride g. kaplan Ivan Zaje iz Škal. G. kaplan Lončarič je prestavljen iz Trbovelj k Sv. Juriju ob Taboru. Za dekana dekanije „Saleska dolina“ je imenovan novi župnik, vč. gosp. Ivan Rotner, dosedaj župnik v Pamečah pri Slovenjgradcu.

* **Poklonitev avstrijskih škofov Sv. očetu.** Dne 17. t. m. se je poklonilo Sv. očetu, slavečemu jubilej, 19 avstrijskih škofov. Nek kardinal je prečital udanostno izjavo. Sv. oče je v odgovoru škofom priporočal skrb za duhovnike in ljudstvo ter odločnost v brambi resnice. Nadalje je Sv. oče naročil škofom, naj duhovnikom sporočijo, da jih iz srea ljubi, vernikom pa, naj zanj molijo.

* **Odborova seja S. K. S. Z. za Štajersko** bo v četrtek, dne 3. decembra v uredništvu „Slov. Gospodarja“ ob 5. uri popoldne.

* **Mladeniškim zvezam!** Vse mladeniške zveze uljudno prosimo, da nam pošljejo imena svojega odbora in svojih članov. Tajništvo „Zveze slov. mladeničev v Mariboru“.

* **Kjer še ni mladeniške zveze,** pa si jo vendar fantje želijo, se naj to naznani tajništvu „Zveze slov. mladeničev v Mariboru“, ki bo storilo potrebne korake za ustanovitev „Mlad. Zveze“ v tisti župniji.

* **Za obmejni sklad** je daroval g. gostilničar „Pri belem volu“ v Celju razglednice in zreal, ki so se prodala med obiskovalci gostilne v prid obmejnim Slovincem, za kar se mu najtopleje zahvaljujemo in njegovo gostilno priporočamo.

* **Obmejni kolek S. K. S. Z. v Mariboru** je našel mnogo prijateljev na Slovenskem. Že v nad 20.000 komadih se je razširil na razne strani. V Trsta, Gorici, Ljubljani, na Dunaju, povsod ga dobiš. Ker pa gre čisti dobiček za tako plemenito stvar: „V pomoč obmejnim bratom“, se naj še bolje razširi. Rodoljubi, rodoljubke, mladeniči, mladenke, širite vsepovsod kolek: „Obmejnim bratom — V pomoč“.

* **Bralnim društvom** in mladeniškim zvezam! Že nad 20.000 obmejnih kolekov se je že razprodalo; vendar je mnogo društev, ki še niso naročila obmejnega koleka S. K. S. Z. Pozivamo danes vsa bralna in izobraževalna društva ter mladeniške zveze, da kolekujejo vsa svoja pisma s kolekom: Obmejnim bratom — V pomoč! Dobiiva se pri S. K. S. Z. v Mariboru.

* **Tisti duhovnik,** ki je v Ljubljani izgubil svoj brevir (pars verna), se naj obrne na uredništvo „Našega Doma“!

* **Dopolnilne volitve** za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu. Imeniki za te volitve so javno razgrnjeni od 24. novembra do vstetega 7. decembra 1908 za celi zbornični okraj v pisarni trgovinske in obrtne zbornice v Gradcu. — Glej inserat!

* **Odprava znižanih vožnih cen** na Južni železnici. Od 1. januarja naprej uradniki in častniki ne bodo dobivali več na Južni železnici znižanih vožnih cen. Železnica misli s tem povečati svoje dohódke na leto za 400.000 K.

* **Obvestilo.** C. in kr. intendantca 3. voja nam poroča, da kupi za Gradec 1600 centov sena, 1400 centov slame za nastil, 300 centov posteljne slame; za Maribor 3500 centov sena, 1600 centov slame za nastil; za Celovec 2700 centov sena, 1400 centov slame za nastil, 600 centov posteljne slame; za Beljak 3200 centov sena, 2300 centov slame za nastil, 300 centov posteljne slame; za Ljubljano 1000 centov slame za nastil; za Gorico 8200 centov sena, 1500 centov slame za nastil, 1900 centov rudninskega premoga; za Polo 500 centov slame za nastil, 1600 centov posteljne slame, 3400 centov rudninskega premoga in 2300 m³ trdih drv. Kolekovane prodajne ponudbe naj se pošljejo za Gradec do 14. decembra, za Maribor do 5. decembra, za Celovec do 7. decembra, za Beljak do 17. decembra, za Ljubljano do 4. decembra, za Gorico do 3. decembra in za Polo do 12. decembra t. l. in sicer najpozneje do 9. ure dopoldne.

* **Narodna stranka** je nastavila urednika „Domovine“ Janko Lesničarja za svojega tajnika. To je očitna priprava za volitve brez kompromisa!

* **Hujskanje** proti slovenskim kmetom nadaljujejo štajercijanci v nemških listih. Zadnji teden so bili zopet dopisi štajercijancev, v katerih se dovolj jasno poziva Nemce, da ne smejo ničesar kupiti od slovenskih kmetov. Kmetje, odgovorite na to nesramno hujskanje vsaj s tem, da vržete „Štajerca“ iz vsake hiše!

* **Z ozirom** na naglo širjenje škrlatice po naših pokrajinah v zadnjem času se opozarja občinstvo, da po svoji moči pomaga pristojnim oblastem omejiti to nevarno kugo, ki tirja toliko žrtev. Sledeči opis naj omogoči spoznati bolezen brž v začetku in takoj poklicati zdravnika. Kajti le tako dobi bolnik potrebno primerno postrežbo in pristojna oblast možnost, vse potrebno ukreniti, da se bolezen kolikor mogoče omeji. Škrlatica napade najraje otroke in le bolj po redko odrasle. Začne se navadno z mrzlico, kateri sledi huda vročina. Bolnik toži, da ga boli glava, težko pužira. Ponoči je nemiren, blodi. Dan pozneje se pokazuje, navadno najprej na gorenjem delu prs in na vratu, majhne rdeče lise, ki se kmalu razširijo po cellem životu in zlijejo v splošno škrlatno rdečico, po kateri je dobila bolezen ime. V tem težkem stanju se nahaja bolnik par dni. Potem začne rdeči izpah polagoma bledeti, vročina se začne nižati in kakih osem dni po začetku boleznii se jame po cellem telesu luščiti koža. To je splošen opis boleznii, ki se pa ne pojavi vedno z vsemi omenjenimi znaki, ki je včasih lažja, včasih težja. Najbolj značilna je ona splošna rdečica, visoka vročina, zatekle žleze na vratu in v grlu (težko požiranje) in luščenje kože. Bolezen je zelo nalezljiva, zlasti za otroke. Včasih zadostuje samo kratko bivanje v sobi, kjer leži bolnik, da se jo naleze. Tudi vse osebe in sploh vsi predmeti, ki so prišli v dotiko z bolnikom, so nevarni, da prenesejo bolezen. Zato je treba takoj, ko se pojavijo prvi njeni znaki, spraviti bolnika v posteljo in zabraniti vsem osebam, ki niso za postrežbo neobhodno potrebne, vstop v dotično sobo. Vse drugo potrebno odredi potem zdravnik, katerega je treba, naj bo še enkrat povdarjeno, v vsakem sumljivem slučaju takoj poklicati.

* **Celjska „Domovina“** se je v svojem stvarnem in vernem poročilu o obnem zboru Slovenske kršč. soc. zveze spomnila tudi Slovenske dijaške zveze. Hvala ji! Veselo znamenje je to. Liberalno-radikalno, oziroma radikalno-liberalno časopisje je vedno le s posmehom kazalo na katoliško narodno dijaštvo. Katoliški akademiki so ji „akademiki“ posebne vrste, manj vredni od njenih ljubljenskih liberalno-radikalnih Tabarjanov in Triglavancov. „Domovina“, to je tudi neke vrste bogoljubno-radikalno delo za milo slovensko domovino. Častitati pa moramo „Domovini“, da je tako dobro informirana o vsem dijaškem gibanju. Gotovo ga gospodje uredniki kot bivši akademiki poznajo do zadnje pičice. Zato pa tudi vedo, da ni imela Slovenska dijaška zveza na Štajerskem še nobenega predavanja. Gospodom svetujemo, da pogledajo 189. stran v 11. in 12. številki lanske /in 39. stran v 2. številki letošnje „Zore.“ Videli bodo, kako „globokoverno“ in „vneto“ ljubijo resnico, videli bodo — če nimajo usnjatih očal seveda — da so predavali na Štajerskem ti-le člani Slovenske dijaške zveze: T. Arnšek, Ogrizek, Puntar in Val. Rožič, zdaj dr. Rožič. Več kot deset predavanj bodo vsekakor naštel, če še niso pozabili šteti. Prepričani smo, da se „Domovina“ ne poboljša. Vendar ji svetujemo, in sicer v njen prid: 1. Naj krepkeje in sigurneje stopa v bodoče za Kljukcem. Piše naj v duhovitejši zvitem tonu. Mastnejša hrana bolj tekne. 2. Naj piše le pridno o Slov. dijaški zvezi, da bo tudi štajerska liberalna domovina natančno informirana o njenem delu. Prilike bo dobila za to vedno dovolj. Naj bo prepričana!

* **„Domovina“** se seveda nič ne raduje obnega zboru S. K. S. Z. in Z. S. M., ki je bil preteklo nedeljo v Celju ter je nepričakovano lepo uspel. Nasprotniki niso kaj takega pričakovali in zato se trudijo, da prekrasni nedeljski manifestaciji za krščansko in narodno misel pred javnostjo vzamejo velik del njene vrednosti. Pa se ne bo posrečilo. Ker jih je nek mladenič pozval, naj nas preštejejo, da bodo vedeli, koliko nas je, in ne bodo potem lagali, da nas je bilo 30 ali 40, se je „Domovina“ vendar toliko premagala, da poroča o 300—400 udeležencih. V resnici jih je bilo nad 400. In če je bilo tudi „dokaj“, kakor poroča ta list, liberalnih somišljenikov — videli smo znani nam okraz liberalnega vohuna — nič ne de, vsaj so se lahko prepričali o naših poštenih namelih. „Domovina“ lažljivo poroča, da je v naši Zvezi komaj 77

izobraževalnih društev. Res pa je, da jih je 96 in samo 4 mladeniške zveze so, ki še niso v zvezi s takimi društvi. Kar se dostaje narodno-obrambena dela, je bil „Domovini“ poročevalec najbrž gluha, da ni slišal, da je naša težnja, vzbuhati in utrjati v ljudstvu obmejah narodno zavest in širiti v njem izobrazbo. To dosežamo z bralnimi društvi, s knjižnicami, z razširjanjem slovenskih časopisov in knjig itd. Da se v kratkem času ne dosežejo fenomenalni uspehi, je umevno. „Domovina“ se tudi zaletava v vseučilišnika Ogrizeka in v akademike, ki hočejo pridobiti kredit za svojo škof. dijaško zvezo. V odgovor ji bodi, da vrli dijak gospod Ogrizek med svojimi gimnazijskimi študijami ni živel ob škofijskem in duhovniškem denarju, liberalni vohun na našem zborovanju pa se je od tega denarja v dijaškem semenišču redil do mature. Živela značajnost!

* **Kako skrajno neumnega poročevalca** je „Domovina“ imela na obnem zboru S. K. S. Z., se vidi iz tega, da ni razumel, ko je poročevalec razlagal razliko med tako-zvanimi tudi-kristjani liberalci in med krščansko stranko, ki se zvesto drži vseh točk krščanskega programa ter jih izvaja v javnosti. Tudi najpriprostejši poslušalec je to razumel, kar je pričalo glasno pritrdjevanje, le duševni idiot Narodne stranke ni tega razumel. Kar se pa tiče potrežljivosti in popustljivosti komisije za vseučiliške izpite, bodi inteligentom (?) Narodne stranke povedano, da „duševne voditelje“ Narodne stranke izpraševalna vseučiliška komisija še vedno čaka z največjo potrežljivostjo, toda zaman, ker Spindler in Lešničar sploh k tem skušnjam ne gresta, ker sama sebe dobro poznata.

* **Kje so slovenski akademiki?!** Ko so slovenski listi označili javnosti, da se namerava zadati z nameščenjem nemškega učenjaka na najvažnejši slovenski stolici dunajskega vseučilišča naravnost nečuvna krivica ne le slovenskim in slovanskim učenjakom, temveč celemu Slovanstvu v Avstriji, smo pričakovali, da bodo stopili vsi slovenski in slovanski akademiki v javnost in zahtevali pravice. Imenovanje nemškega učenjaka na to stolico zahteva največjega odpora vseh merodajnih krogov, slovanskih poslancev in zlasti akademskih krogov. Kakor zvezde se bleste v vrstah avstrijskih učenjakov Kopitar, Miklošič in Jagič, ki so priborili stolico na Dunaju prvenstvo, da je proslula po cellem svetu in zlasti med evropskimi učenjaki. Sedaj ko se gre za to, da bi nadaljevali početo delo strokovnjaki slovanski, katerih imamo na izbiro, je merodajna za poklicane kroge dunajskega vseučilišča le politična strast; nestrpnost furor teutonicus je preslepil tako učenjake dunajskega vseučilišča, da so sklenili predlagati edino le Nemca Bernekerja na to velevažno mesto, češ, da mora priti maščevanje za izgredo v Ljubljani in v Pragi. Jasno je pač tudi, da Nemeč Berneker, če je tudi še tak strokovnjak, ne more uspešno delovati kot profesor, če ne razume raznih slovanskih jezikov. Ti dve točki pač najbolj utemeljujejo naš poziv, da zasluži taka najkansa najodločnejšega odpora od strani slovanskih poslancev in zlasti akademikov. Čuditi se pa moramo, da se gospodje visokošolci, ki so lansko leto s tako vnemo šli v ogenj za nemškega profesorja Wahrunda, sedaj za to vprašanje niti ne zmenijo. Upamo, da bodo naše vrstice odprle še v zadnjem trenutku poslancev in visokošolcem oči, da zastavijo ves svoj upliv, da se ne izvrši ta nečuvni napad na biser slovanske znanosti.

* **Za pravice slovensčine.** Z ogorčenjem je čitala cela Spod. Štajerska v „Slov. Gospodarju“ poročilo, kako celjski matadorji Narodno-liberalne stranke varujejo pravice našega jezika; s studom pa mora vsakoga navdajati način, kako ti gospodje zakrivajo svoje mlačno postopanje v narodnih ozirih. Mesto da bi skesano priznali svoje grehe, mečejo pole na druge po starem geslu: Reci mu, da ti on ne poreče! Gospod dr. Kukovec, ki je pred okrožno sodnijo v Celju nemški zagovarjal in podpisuje brez vsakega protesta nemške zapisnike, se izgovarja na duhovnike, ki so bili kot priče zaslišani v zadevi Segh, češ, tudi oni so nemški govorili, ker so zapisniki nemški. Od dobro poučene strani smo dobili sledeče pojasnilo: V kazenskih oddelkih okrajnih sodnij v Brežicah in tudi v Sevnici je navada, da se slovenske izpovedbe strank, ki nemški razumejo, nemški zapisujejo. Poslanec dr. Benkovič je radi tega vložil že več pritožb, ki so dosedaj imele delni uspeh; zadnja pritožba še ni rešena. Sodeč po nemških zapisnikih bi se seveda lahko menilo, da so dotične stranke nemški izpovedale; edino potrebno bi bilo, da bi v vsakem takim slučaju stranke zabranile svoj podpis (kar brez vseh daljnih posledic morejo storiti), protestujoč zoper to, da se je slovenska izpovedba nemški zapisala. Inteligentnejše stranke morejo pri preiskovalnem sodniku vložiti tudi pismeno ali na zapisnik ustno pritožbo na prezidij okrožne sodnije. „Narodni List“ dalje pogreva staro laž, da poslanec dr. Benkovič na okrajna glavarstva pošilja nemške vloge. Enkrat ali dvakrat že je dr. Benkovič pozval „Nar. List“, naj navede dotične slučaje. „Narodni List“ molči, ponavlja pa še vedno staro laž. Kaj takega so zmogli le liberalni uredniki. Ponavljamo še enkrat, da se v pisarni dr. Benkoviča uraduje najbolj slovenski na Spodnjem Štajerskem, ker tudi za nemške stranke vloga slovenske vloge pri vseh uradih, ako stranka kaj drugega ne želi. Radovedni smo, ali bo sedaj „Narodni List“ preklical svojo laž; mi tega ne pričakujemo!

* **Narodna stranka** na lovu za viničarji. Slišimo, da se neki gospod v ljutomerskem okraju posebno trudi, da bi viničarje spravil v svoj tabor. Seveda samo do prihodnjih volitev, potem vas bo pa tako maral kot do sedaj. Sicer pa naši viničarji tako vejo, kje imajo svoje prijatelje, ali v Narodni stranki, ki jih mara samo ob volitvah, ali v Kmečki zvezi, ki jim želi vedno le dobro in je to tudi v dejanju pokazala. Oklenite se tudi tisti, ki se še niste, Kmečke zveze; ona bo vedno gledala tudi na vašo korist. Ne mislite, da je Kmečka zveza samo zveza kmetov, ampak zveza vseh slojev, ki žive na deželi. Torej vsi v Kmečko zvezo!

* **Plojeva** in liberalna reklama. Pod tem naslovom piše ljubljanski „Slovenec“: Slovensko trgovsko društvo v Mariboru je sestavilo seznamek vseh slovenskih tvrdk in obrtnikov in ga dalo tiskati. — To je prav in hvalevredno, čeravno precej pozno. Ni prav, da je dalo ta seznam tiskati in objaviti v „Novem Slovenskem Stajercu“ in znabiti tudi v drugih liberalnih listih, v „Slovenskem Gospodarju“, ki je najbolj razširjen list na Spodnjem Štajerskem, — pa ne. Je pač glasilo Slovenske kmečke zveze! In da bi malo razširjenega „Novega Slovenskega Stajerca“ vtihotapili tudi v kraje, kjer ta liberalni list Plojev in liberalnih prvakov nima tal in pristašev, ga pošiljajo kar v celih zabojih v župnišča in znabiti tudi drugim pristašem Slovenske kmečke zveze s prijazno prošnjo, da bi ga pred cervkijo prihodnje nedelje dali razdeliti. Ploj in liberalci so dobro računili, toda brez krčmarja. Opozarjamo č. gg. duhovnike in vse pristaše Slovenske kmečke zveze, naj zaboje in pošiljate „Novega Slovenskega Stajerca“ lepo vrnejo, odkoder so prišli in naj ne dajajo reklame za liberalne liste in liberalne kandidate za novi deželni zbor! Najbrž je to delo liberalcev za „pošten“ kompromis s Slovensko kmečko zvezo? Kjer ne gre naravnost, pa se mora delati po ovinkih, tako pravijo liberalci in tako delajo. Torej pozor in „Novi Slovenski Stajero“ nazaj v Ptuj, v liberalni koš!

* **Za obmejni sklād** so darovali: prof. Fon v Celju 5 K; Mohorjani na Polzeli 9 K. Živeli posnemovalci!

Mariborski okraj.

m **Umril je** v pondeljek, dne 23. t. m. v Mariboru g. Lovro Šjanec, nadučitelj v p. Služboval je nad 40 let. N. v m. p.

m **V Mariboru** je umrl bivši posestnik in gostilničar Franc Schosteritsch.

m **V Mariboru** smo čutili v petek dne 20. t. m. okoli 1/6. ure zjutraj precej močen potresni sunek.

m **Nedeljski počitek** odvetniških uradnikov v Mariboru. Odvetniški in notarski uradniki v Mariboru so dobili popolen nedeljski počitek. Vsled tega bodo od 1. januarja 1909 naprej ob nedeljah in praznikih odvetniške in notarske pisarne v Mariboru zaprte.

m **Oddaja vžitnega davka** v najem. Dne 30. t. m. ob 10. uri dopoldne se bodo vršila pri c. kr. finančnem okrajnem ravateljstvu v Mariboru dražba najema vžitnega davka od vina, vinskega mošta, sadnega mošta in mesa za leto 1909, in pogodno za leti 1910 in 1911 v okrajih Sv. Lovrenc nad Mariborom, Vuzenica-Ribnica, St. Pavel pri Preboldu in Slatina. Natančni pogoji se zvejo lahko pri c. kr. finančnem okrajnem ravateljstvu v Mariboru, pri pristojnih finančnih stražah, kontrolnih vodstvih in pri oddelkih finančnih straž.

m **Roparski napad** v Mariboru. Dne 18. t. m. ob 10. uri dopoldne sta napadla na njenem stanovanju dva mlada fanta zasebnico Ano Gregorič z namenom, da bi jo oropala. Jeden jo je držal za noge, med tem ko jo je drugi davil. Gregorič je kričala kar se je dalo. Na njen krik je prihitela hišna dekla, narkar sta jo napadalca pobrisala. Jeden je zgubil klubuk, drugi pa bodalo. Nek policaj, ki je o stvari zvedel, ju je takoj začel zasledovati in posrečilo se mu je, da je dobil jednega teh napadalcev in sicer 16letnega pasarskega učenca Rudolfa Werdouniga, v roke. Pri policiji je izpovedal Werdounig, da je bil njegov tovariš 16letni zobotehniški učenec Avgust Lehmann. Ta mu je povedal, da je videl pri neki priložnosti pri gospodični Ani Gregorič mnogo denarja. Ker sta oba potrebovala denarja, sta sklenila udreti v njeno stanovanje in izsiliti iz nje denar. Popoldne istega dne je bil tudi Avgust Lehmann aretiran. Oba sta se izročila okrožnemu sodišču.

m **Zerkovec pri Mariboru.** Grozne smrti je umrla dne 15. t. m. štiriletna hčerka Franca Grašiča. Franc Grašič je šel dne 14. t. m. v klet po krompir. V sobi je pustil pet otrok v starosti nekaj mesecev do 6 let. V očetovi odsotnosti se je šla štiriletna Francka k peči gret. Pri tem se ji je vnela obleka in predno je prišel oče na njeno klicanje na pomoč, je že dobila take poškodbe po cellem telesu, da je drugi dan umrla.

m **Partinje.** Kakor zvezo iz zanesljivega vira, je občinski odbor v Partinju v eni izmed svojih zadnjih sej imenoval častnim občanom par odličnih mož. Kako pa stoji s tem imenovanjem? Ali se ne bodo razglasili? — In občinske volitve! Ali se že kaj pripravljate! Nasprotniki se že pripravljajo, kakor se sliši. Na čelu jim je baje večni županški kandidat Lorber. Partinčanje, bodite torej previdni, saj imate značajnega slovenskega župana, tega se držite. Na noge torej!

m **Sv. Lovrenc nad Mariborom.** Tukaj je bil 20. t. m., v petek zjutraj po 5. uri kakih 5 sekund trajajoč, močen potres v smeri od vzhoda proti zahodu.

m „Südmarka“ na delu. Že zopet se temu zloglasnemu društvu po slovenski zemlji sline cedijo. Tokrat je segla v najbližjo okolico mariborsko. Kakor se nam od Sv. Urbana nad Mariborom poroča, se je pretečeno nedeljo v Perkovi gostilni v Kamci v imenu Südmarke barantalo za Lešnikovo posestvo pri Sv. Urbanu. Zelo vnet barantač za to zloglasno društvo je bil trgovec Posch v Mariboru, v kojega trgovino so tudi Slovenci že precej denarja znosili in mu ga še prinašajo. Ali je to sedaj zahvala za to? Saj se lahko spremeni, če je takšen strasten agitator za Nemce! Kmetje, ljubite svojo rodno zemljo in ne izročajte je pod nobenim pogojem narodnim nasprotnikom v roke! „Naša Straža“, kje si!?

m Ruše. Strašne smrti umrl je dne 16. t. m. Anton Videc, posestnik v Rušah, skrben gospodar. Vozil je hlode iz planine. Ko je na strmini podlagal zavorno verigo, splašali so se mu konji; hotel jih je pomiriti, a voz s hlodi je zdrčal po strmi in zmrznjeni cesti. Videc je padel ter prišel pod voz in hlode, kateri so ga vlekli in mečkali še za en streljaj dalje. Brezzavestnega so ga izvlekli izpod hlodov ter na majhnem vozičku pripeljali domov, kjer je, kolikor v takem slučaju mogoče, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, v groznih bolečinah kmalu potem umrl. Zapustil je žalujočo ženo in več otrok. Bil je tih, skrben in dober mož. N. v m. p.!

m Sv. Trojica v Slov. goricah. Z ozirom na našo notico v zadnji številki, v kateri smo poročali, da je bil pri Sv. Trojici pretep in da je bil obstreljen Alojzij Gamsi, smo naprošeni, da to notico v toliko popravimo, da se omenjeni pretep ni vršil pri Sv. Trojici, ampak v Cogetincih v Slov. goricah.

m Slov. Bistrica. Dne 10. dec. se bo otvorila železnica iz postaje Slov. Bistrica v mesto.

m Slov. Bistrica. Dne 9. in 10. decembra se vrši v Slov. Bistrici socialni tečaj S. K. S. Z. v prostorih hotela „Avstrija“.

m Slov. Bistrica. Na mesto umrlega občinskega odbornika Franca Matuščak je bil v seji dne 19. t. m. izvoljen namestnik Jožef Vračko.

m Laporje. Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 29. novembra po večernicah v stari šoli poučni shod. Na dnevnem redu je zelo zanimivo predavanje o tekočem računu, novi, zelo praktični naredbi pri posojilnici, ki bi se je naj tudi kmetje poprijeli, ker se ž njo zelo olajša umno gospodarstvo in prihrani mnogo stroškov, na to pogovor o socialnem tečaju v Slovenski Bistrici. Če bo čas dopuščal, še pride na vrsto zelo zanimivo poglavje socialnega vprašanja. Podlaga pravega napredka v kateremkoli stanu je vsestranska izobrazba, zato naj nihče ne zamudi priložnosti, da se seznanji z novimi, koristnimi napravami in razširi svoje znanje. Može in žene, mladeniči in dekleta, pridite v obilnem številu! Pokažite, da ste vneti za izobrazbo!

m Laporje. Zmrznil je gostilničar Karol Wute, znan ljubitelj žganja. Žganjepitje ga je dušno in telesno uničilo, slednjic pa mu pripravile nenadno smrt!

m Laporje. V petek, 20. t. m. smo čutili tukaj ob 5. uri 5 minut zjutraj precej močnega potresnega sunek.

m Kmečko bralno društvo v Jarenini ima v nedeljo dne 29. novembra po večernicah v prostorih „Čitalnice“ svoj poučen shod. Govoril bo g. predsednik Evald Vračko o „šparovčiki“ in o načinu varčevanja. G. govornik bo gotovo vedel zopet zanimivo predavati, zato prosimo vse prijatelje našega društva, da pridejo poslušati. Odbor.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Naše „Kat. slov. izobraževalno društvo“ priredi v nedeljo, dne 29. nov. t. l. po večernicah cesarsko jubilejno slavnost s petjem, deklamacijami in govorom v zgornjih prostorih g. Rojka. Ude, somišljeniki in prijatelje društva uljudno vabi Odbor.

Ptujski okraj.

p Sv. Vid pri Ptuj. V nedeljo, dne 29. novembra se vrši pri Sv. Vidu pri Ptuj poučno zborovanje ob 8. uri zjutraj pri g. Pernatu. Govori g. Pušenjak in drugi. Može, posebno pa mladeniči, ste prijazno vabljeni.

p Sv. Marko niže Ptuja. Dne 4. novembra t. l. je umrla Marija Pivko, mati gospoda dr. Ljud. Pivko v Mariboru. — Dne 17. novembra se je ponesrečila gospodinja Marija Veselič iz Stojne. Zvrnil se je na njo voz s tremi sodi. Težko bo okrevala. — Prihodnjo nedeljo, to je 29. novembra, po večernicah vabijo naši šolarji na gledališko predstavo, katero priredijo ob priliki šestdesetletnice slavnega vladanja našega presv. cesarja Franca Jožefa I. Izkazati se hočejo izoborno z raznimi deklamacijami, šaljivimi prizori in krasnim petjem. Da so kos svoji nalogi, nam je dokaz, da sodelujejo pri tem izvrstne moči, katere so nam porok, da bode vse najkrasneje uspelo. Zato pričakujemo obilno gostov, ne samo domačih, temveč tudi iz sosednjih krajev.

p Sv. Barbara v Halozah. Dne 8. t. m. je umrl tukaj g. Mihael Petrovič, dolgoletni naročnik Slov. Gospodarja. N. v m. p.

p Majšberg. Umrl je v Sesterzah obč. Majšberg g. Karol Rober po kratki, a mučni bolezni. Mož je bil zvest pristav „Slovenske kmečke zveze“. Lahka mu bodi zemlja!

p Velika nedelja. Dne 22. t. m. se je priredilo pri nas poučno predavanje, katerega so se udeležili najuglednejši posestniki in mladeniči iz cele župnije. Govoril je potovalni učitelj Vl. Pušenjak iz Maribora, kateri je razpravljal o razvoju kmečkih organizacij, vzlasti kmečkih posojilnic, njih delovanju in uspehih, vzlasti njih uplivu na pospeševanje varčevanja. Zborovalci so z zanimanjem sledili izvajanju govornika in sklenili ustanoviti kmečko posojilnico za župnijo

Velika nedelja in Sv. Lenart pri Veliki nedelji. Sprejela so se pravila in izvolilo načelstvo in nadzorstvo. V načelstvu in nadzorstvu so zastopane vse občine. Načelnikom posojilnice je bil izvoljen Ivan Moravec, posestnik v Strmeu.

p Velika nedelja. Dne 9. in 10. decembra se vrši pri Veliki nedelji socialni tečaj S. K. S. Z. v prostorih g. Miklna.

p Svetinje. Preteklo nedeljo se je vršil pri nas gospodarski shod. Predaval je potovalni učitelj Vlad. Pušenjak iz Maribora, ki nam je pojasnil delovanje kmečkih posojilnic, vzlasti njih delo za pospeševanje varčevanja. Priporočal je zborovalcem, da se poslužujejo domačih hranilnic (šparovčkov), kateri se dobe pri posojilnici na posodo. Po predavanju se je vršil prvi uradni dan posojilnice. Določila se je za hranilne vloge obrestna mera 4½%, za posojila pa 5½%. Posojila se dajejo na osebno poročstvo. Ako pa želi kdo imeti posojilo na vknjižbo, dobi isto tudi pri posojilnici, katera napravi brezplačno vse prošnje in listine za vknjižbo. Domačini! Poslužujte se pri vseh denarnih poslih domače posojilnice, ker si prihranite mnogo časa, truda in — tudi denarja!

p Pavlovski vrh pri Svetinjah. So trenutki v človeškem življenju, v katerih se radi oziramo na pretekla dni, ki so nam prinesli veselje in žalost, radost in bridkost. Za vse izrekamo Bogu zahvalo, bodisi na ta, bodisi na drug način. Gospod Leopold Petrovar, veleposestnik v Ivanjkovcih je letos 15. novembra obhajal svoj 60. god in rojstni dan — kot resnično pomemben dan — kaj lepo in slovesno pri svojih goricah v Pavlovskem vrhu. Povodom svoje šestdesetletnice je dal lepi križ, ki diči njegovo takajšnje posestvo že od leta 1896. prenoviti in blagosloviti, Korpus in Žalostno Mater božjo je okusno preslikal domači slikar Ivan Obrhan iz Peršinec. Vtč. g. provizor Franc Bratušek je v zelo ginljivem govoru razjasnil pomen križev in nato podobe slovesno blagoslovil. Po dovršeni svečanosti se je zbrala družba v hiši slavljenca in tamkaj v prijetni zabavi v prisotnosti vtč. g. provizorja prebila nekaj prijaznih uric. Slavljenec se ni izkazal le Bogu hvaležnega za to, da ga je že dolgih 60 let obsipaval s svojimi milostmi, ampak pri tej priložnosti je velkodušno podaril lep znesek za mariborsko dijaško kuhinjo, namreč 60 K. Djaki čujte! Kolikor let, toliko kron! Mi pa kličemo dobrotljivemu slavljenecu: „Bog ga ohrani še mnogo let krepkega in srečnega v naši sredini!“

p Sv. Križ tik Slatine. Dne 9. in 10. decembra se vrši tukaj socialni tečaj S. K. S. Z. pri g. Ogrizeku.

p Ptujška gora. Pripravljali odbor za cesarsko jubilejno slavnost na Ptujški gori: vjudno vabi k cesarski jubilejni slavnosti, ki se bode vršila dne 2. decembra 1908 na Ptujski gori. Vspored: 1. Ob pol 10. uri slovesna sv. maša v župni cerkvi. 2. Odkritje cesarskega jubilejnega spomenika. 3. Sajeenje jubilejnega drevesa. 4. Skupni obed v gostilni gđ. Haber. b. Na predvečer ravsvetljava trga, godba skozi trg in streljanje. Svirala bode majšberška godba.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Vse tukajšnje mladeniče je navdala notica v zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“, da se bo ustanovil pri nas telovadni odsek, z novim upanjem. To želimo mi fantje že dolgo let gojimo, da bi se zbirali v krščanskem telovadnem društvu. Slišimo tudi, da namerava S. K. S. Z. v tem zimskem času prirediti pri nas socialni tečaj. Tem glasovom pridružimo mi svojo prošnjo, da naj S. K. S. Z. to svojo namero uresniči že decembra ali januarja. Udeležba bo taka, da bode vsak koticček napolnjen.

l Ljutomer. Dne 22. t. m. umrl je v bolnišnici „Usm. bratov“ v Gradcu na sniči pomožni učitelj g. Alojzij Rajh iz Ljutomera, star še le 23 let. Služboval je pri Sv. Martinu pri Slov. Gradu, pri Sv. Duhu bl. Radgone in pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Lahka mu zemlja!

l Ljutomer. Letos smo dobili sneg nepričakovano naglo, vsled tega je ostalo kmetom in drugim ljudem mnogo jesenskih pridelkov pod snegom, kakor: repa, zelje in solata. Sedaj pa nastopa huda zima, tako da je bilo dne 17. listopada zjutraj ob 8. uri 17 stop. — C.

l Slamnjak pri Ljutomeru. Neki liberalni gospod v zadnjem času tako ljubeznjivo govori z nami viničarji, čeprav nas je do zdaj preziral. Hvali samo „Narodni List“ in obrekuje „Slov. Gospodarja“ ter pravi, da moramo pri prihodnjih volitvah voliti tiste, ki ga bo on priporočal. Mi pa pravimo ravno nasprotno. Tega, ki ga boste vi nam priporočali, ravno ne bomo volili, ker vemo, da ne bo boljši ko vi. Vam pa, vemo, smo samo takrat dobri, ko so kake volitve. Vas že poznamo. — Viničar.

l Krajni šolski svet na Cvenu, je v svoji seji dne 21. listopada t. l. sklenil in se odločil enoglasno za stare počitnice, ker so stare počitnice v večjo korist kmetu nego sedanje.

l Sv. Križ na Murskem polju. Učiteljsko društvo za Ljutomerski političen okraj je sklenilo nabirati med prijatelji in znanci pokojnega nadučitelja v Veržetu, Vinka Vaude, prostovoljne darove za njegov grobni spomenik.

l Kapela. Da bo pri nas konec letošnjih jubilejev slavnější in duhovno rodovitejši, bosta vodila tukaj od 28. nov. do 2. dec. duhovne vaje za ljudstvo gg. B. Čirič in J. Reberc, kaplcina iz Lipnice.

l Očeslavei. Pri našem štajerčijanskem županu Fekoniji je kregal Bračko Čiriča, zakaj proti njemu pridiguje. Tu je Bračko rekel, da ne bo šel nikdar in nikoli več v cerkev. K temu je dostavil še nekatere take besede, da je groza! In kaj pa naš dobri kristjan Fekonija? On bo volil Bračka za načelnika

okrajnega zastopa. In kristjani Očeslavčani? Oni bodo volili Fekonija spet za župana. Zato bo skrbel žetisti kmet, ki je pri Senekovičevi kandidaturi s solzami v očeh zdihoval: „Samo da bi mogli to dol spraviti, da mešniki ne bi po zbirci hodili“, a sam pritrjuje delavcem plačo. Res, kogar je „Stajerc“ zmešal, ta ne pade več iz hudičeve torbe!

l Sv. Peter pri Radgoni. Ob letošnjem misijonu so štajerčijanci od jeze kar rohneli na našega gosp. župnika, ker jim je hotel baje mir skaziti; tudi v „Stajercu“ so o njem dvakrat nečuvno grdo lagali; ko je letos pobiral za veliki zvon, so mu pretili, da, ako tudi nabere denarja za zvon, bo mu ta visel na trati, ne v stolpu. Župnik in dobro ljudstvo sta zmagala. In štajerčijanci? Postali so klerikalni! V „Stajercu“ od 22. novembra so pohvalili župnika, da je vzoren duhovnik, ker letos ni šel na zbirco (bero). Tega „Stajerca“ nosijo zdaj od hrama do hrama, govorče: „Nikdar nismo bili proti veri“, „mi spoštujemo dobre duhovnike“, „Stajerc“ je edin krščanski kmečki list“, „zdaj si naročite „Stajerca“ i. t. d. Tako razširja hudobija svoje časopise. Da lažje kvarijo ljudstvo, se delajo štajerčijanci zadovoljni z župnikom. Toda ž njimi župnik ni zadovoljen, ker ne hodi ob nedeljah v cerkev, — ker se pred ljudstvom bahajo, da že leta in leta niso bili pri spovedi, — ker podpirajo protiversko delovanje svoje stranke, — ker, ko po krčmah njihovi odlični pristaši sklepajo pridigo proti cerkvi in duhovščini z navadnim sklepom: „Naša vera je najbolj nova vera“, mu pritrjujejo in na to bogokletstvo trkajo in bijejo! Zato in radi celega njihovega nekrščanskega življenja s štajerčijanci ni zadovoljen župnik.

l Lukavci. Zveza prostovoljnih gasilnih društev za politični okraj Ljutomerski je imela svoj XIV. občni zbor v Lukavcih dne 15. listopada. Moštvo je pri tem zborovanju gospoda Jožefa Rajha, kmeta na Moti, načelnika cvenškega gasilnega društva, načelnika Zveze prostovoljnih gasilnih društev za politični okraj Ljutomerski, načelnika okrajnega zastopa Ljutomerskega itd., imenovalo častnim udom Zveze prostovoljnih gasilnih društev za politični okraj Ljutomerski. Po dokončanem delu smo se imeli prav dobro, ker so nas vrli lukavški može in žene pogostili prav dobro z obilno mizo.

Slovenjgraški okraj.

s Iz Vuhreda. V soboto dne 21. novembra t. l. na god Marijinega darovanja je bil tukaj veličasten pogreb Jurija Osreinka, po domače Brdinek, ki je v četrtek dne 19. novembra v 70letni dobi mirno v Gospodu zaspal, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Spremljali so ga k zadnjemu počitku prijatelji in sorodniki iz domače in sosednjih župnij. Tukajšnim župnijskim revežem bodo on in njegova rodovina ostali v stalnem spominu. Pred 10 leti je pokojnikova sestra v spomin 50letnega vladanja Nj. Veličanstva presv. cesarja napravila mašno in ubožno ustanovo z glavnico 4000 K, da župnijski reveži po sv. maši ob Božiču in Velikinoči dobijo podporo od obresti. Letos pa je v spomin 60letnega vladanja presv. cesarja pokojni Brdinek v sporazumljenju s svojo bližnjo rodino napravil mašno in ubožno ustanovo z glavnico 2000 K, da dobijo po sv. maši župnijski reveži od obresti podporo vsaki pustni ponedeljek. Nekaj dni pred smrtjo se mu je izročilo v slovenščini pisano „določilno pismo“ (po nemško: Willbrief) visoke ces. k. namestnije v Gradcu ter ga je prav razveselilo, da se mu je moglo v materinem jeziku prebrati pismo, s katerim je dobila najvišje potrjenje njegova ubožna ustanova. Kakor se iz vsega tega razvidi, bil je pokojni Brdinek mož dobrega krščanskega in domoljubnega mišljenja, zato naj njegova blaga duša vživa večni mir, kakor je njegovo truplo našlo pokojn zraven prerano umrle ljubljene hčerke Marije, omožene Kališnik, ki se je pred kakimi 12 leti preselila v večnost.

s Velenje. V proračunu železniškega ministrstva je, kakor zremo, določeno za prevzete prometa na lokalni železnici Celje-Velenje 375.000 K.

Konjiški okraj.

k Konjice. V četrtek dne 19. listopada t. l. se je vršil v Konjicah okrajni zadružni shod za zadruge konjiškega in deloma slovenjebistriškega okraja, ter se ustanovilo zadružno okrožje, h kateremu pripadajo hranilnice in posojilnice: Konjice, Zreče, Sv. Kunigunda, Oplotnica, Prihova, Ziče, Laporje, Poljčane in Frankolovo. Gospod nadrevizor Vl. Pušenjak nam je v obilnem številu zbranim zastopnikom teh zadrug, pa tudi drugim poslušalcem v prav jasnem govoru razložil veliki pomen in namen zadružnih okrožij ter vsakoletnih zadružnih okrajnih shodov. Nato se je enoglasno izvolil odbor tega zadružnega okrožja, namreč gospod Martin Medved, župnik v Laporju, predsednikom; gospod Hauptmann, posestnik v Poljčanah, podpredsednikom; gospod Viktor Preglej, kaplan v Konjicah, tajnikom. Sklenilo se je, da se prihodnje leto vrši enak zadružni shod v Poljčanah. Nadalje nam je gospod Pušenjak natančno opisal ter nas poučil o dolžnostih in pravicah načelstva in nadzorstva hranilnic in posojilnic, na kar je sledila prav živahna debata ter zanimiv razgovor o raznih zadružnih in gospodarskih vprašanjih. Slednjic je sle-

dilo še kratko predavanje o melioracijah ter se zaključil nad dve uri trajajoči shod.

k Konjiška okolica. Odbor okrajnega zastopa se je konstituiral (sestavil). Sami Nemci in nemškutarji so v njem, tudi kmečko kurijo zastopa Stajercijanec. Žalostno! Slovenski kmetje, kedaj se bode spametovali?! Verjeli ste, da se bo iz vaše srede volil tudi zastopnik Slovencev, in ste oddali vsi glasove Posseku, ki pa vas je potem pustil na cedilu in odšel, ko je videl, da njegov glas odloči. Kmetje, to naj vam bo dokaz, da nikdar več ne zaupate Nemcu, ampak složni bodite, da ne boste po svoji neslogi zopet zakrivali, da okraj, ki šteje čez 13.000 Slovencev, nima zastopnika v okrajnem odboru. Ne volite nikdar več Nemca, tudi za načelnika ne, da bosta vlada in vladni zastopnik vsaj videla, da ste vendar Slovenci. Na delo torej narodno, ubogajte svoje voditelje ter ne bodite sebični!

k Prihova. Potres smo čutili na Prihovi v petek, dne 20. t. m. ob četrta na 6. uri zjutraj v smeri od vzhoda proti zahodu. Trajal je 7-8 sekund. Nekaterim je zibal postelje, pri drugih pa so škripala vrata in se tresle omare. — P.š. nema ravnatelja v Gradeu svetujemo, naj naroči uradnikom na pošti čale, da ne bodo pošiljali pošte namesto na Prhovo v — Pristovo. Ako jim še pa oči niso odpoedale službe, naj pa skrbi, da hitro abecedo ponovijo!

Celjski okraj.

c Celje. Pri tukajšnjem okrajnem sodišču je razpisano mesto sodnega tajnika v VIII. čisovnem razredu. Prosimi je do 10. decembra t. l.

c Iz nemške mestne branilnice v Celju so ljudje pričeli vzd govtati denar. Celjski list „Deutsche Wacht“ se vsled tega mlo joka.

c Potres v Celju. V petek, 20. t. m. je bil v Celju in v krajih proti Sp. Dravogradu precejšnji potres, ne da bi napravil kako zdato škodo. Celjski nemški listi pa zlobno dostavljajo, da se bodo sunki trajno pezoali pri štanjski posejini. Naj listič raje pazi na nemško šparkaso, ki je posodila za „Nemško hišo“ 260.000 K, da se tam ne bodo pozuali potrebi sunki!

c Hotel „pri belem volu.“ Stajerskim starejšim Slovincem je ta hotel v najboljšem spominu. Pred kakimi 30 leti so se namreč v tem hotelu začeli zbirati in shajati Slovenci. Pri teh shodih se je netil narodnostni ogenj, ki je začel plamteti po vsem slovenskem Stajerskem. Zato so se ti Slovenci, ki so se že takrat v tem hotelu shajali, sedaj prav posebno razveselili, da je prišel hotel v slovenske roke. Naj postane hotel „pri belem volu“ zopet zbirališče in shajališče Slovencev! Dolžnost vsakega Slovenca, ki zahaja v Celju v gostilne, ki mora prenočiti v Celju ali potrebuje vozne prilike, je, da se poleg drugih slovenskih gostiln poslužuje hotela „pri belem volu“, ki je v tolikem obsegu prvo slovensko podjetje na Stajerskem. Vsak obiskovalec hotela podpira s tem ob enem obče-slovensko stvar.

c Slivnica pri Celju. V petek dne 20. t. m. zjutraj, deset minut čez peto uro, smo začutili tukaj, kateri nismo več tako trdno spali, precejšen potresen sunek v smeri od vzhoda do zahoda, spremljan po glasnem bučanju. — Mokra zimskajesen nam je že ugrabila tekem enega tedna dva moža: samskega Golobovega Jožeka, cerkvenega predmolivca, in Janeza Recko, ki je šel za svojo pred letom dni umrlo ženo. — Krme iz pomožne akcije je odmenjeno za našo občino v celem 70 stotov in približno toliko slame.

c Žalec. V konkurz je prišel tukajšnji trgovec Vincenc Vabič, stember liberalne stranke.

c Žalec. Lenkov ate niso nič kaj zadovoljni z zaupnico njihovega poslančevanja in se baje kisló držijo, ker so jih pri najboljši moči dali v „penzijo“. Doba kisléh kumar!

c Žalec. Roblek, Petriček itd. so stuhali jako kunštao. kje mora stati nova (brezpotrebna) šola. Kupili so dragi stavbinski prostor za 120.000 kron 800 rečnjev ter hočejo na tem prostoru, ki je nesposoben za stavbo, zidati palačo. To gre na račun davkoplačevalcev in to v teh slabih časih.

c Sv. Peter v Sav. dolini. Prostovoljna požarna bramba pri Sv. Petru v Sav. dolini si bode v kratkem izvolila novega načelnika, ker je desedajni nemškutarski načelnik umrl. Radovedni smo, če si bodo sedaj zopet kakega Nemca postavili na čelo. Pri slovenski požarni brambi v Št. Petru je vse mogoče.

c Sv. Ema. Mladiška zveza pri Sv. Emi naznanja, da bode imela svoj mesečni sestanek dne 29. novembra t. l., v nedeljo po rani službi božji, v kaplaniji pri Sv. Emi. Vabimo torej vsi Mladiške zveze, vse dobro misleče ude našega ustanovljenega društva, da se v prav obilnem številu udeležijo tega velepomembnega sestanka. Odbor Mladiške zveze pri Sv. Emi.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo dne 15. t. m. prirejena Marijina slavnost se je kaj ljubko izvršila. Dekliški zbor jo je otvoril s pesmico „Mariji, brezmadežni Devici“, na to je v imenu Dekliške zveze iskreno pozdravila občinstvo nje voditeljica Amalija Verk. Ana Vehovar je pa navdušeno prednašala „Prolog.“ Vsi smo bili radovedni na igro. Mladišči naši so se odlikovali na odru, ko so predstavljali „Egiptovskega Jožefa“, ali se bode častno pokazala tudi Dekliška zveza? Priznati moramo, da je predstava „Lurška pastarica“ daleč presejala naše pričakovanje. Kar zamaknjeni smo zrlí posamezne prizore te res lepe Marijine igre. Igralke so vse izvrstno rešile svoje naloge, zlasti še Otilija in Zofija, grofica Eleonora in županja lurška, Barba in Jera, Lojza in Mina in posebno Bernardka. Tudi lurške

deklice in Barbine hčerke so bile živahne. Dekliška zveza je lahko ponosna na prvi svoj nastop na odru.

c Mestinje. Kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu naznanja, da bo v nje okolišu predaval gospod potovalni učitelj M. Jelovšek o živinoreji in sicer v nedeljo dne 29. novembra ob 3. uri v Loku pri Zusmu, v ponedeljek dne 30. novembra ob 8. uri v Zibiki v župnišču, v torek dne 1. decembra pri Sv. Emi ob 8. uri v kaplaniji, v sredo dne 2. dec. ob 9. uri pri Sv. Petru v župnišču, in v četrtek dne 3. dec. ob 8. uri na Sladki gori. Opozorjamo ude podružnice, da se polnoštevilno udeležijo teh poučnih shodov in ob enem ob tej priliki vplačajo udnino za 1909. Kletarski nadzornik gospod Ivan Belle bo v nedeljo dne 29. novembra ob 3. uri predaval v gostilni Jan. Zupanca na Spodnjem Mestinju, kamor lahko pridejo Zibičani, Emčani in Petračani. Pridite polnoštevilno, zakaj pouka nam je silno treba.

c Dramlje. „Dovolj verni.“ „Narodni List“ piše o občenem zboru v Celju, da sta izjavila urednik Lešničar in profesor dr. Poljanec, da so pristaši Narodne stranke „dovolj verni.“ Kako „verni“ so pristaši Narodne stranke, za to imamo pač mnogo vzgledov. Pri nas so sklenili pristaši Narodne stranke na spomlad povodom volitev občinskih odbornikov, da ne volijo nobenega izmed tistih dosedanjih odbornikov, ki so v državní ali deželni zbor volili katoliške kandidate. Že ta vzgled zadostuje, da spozna naše ljudstvo, kako „verni“ so naši narodovci.

c Javni shod v Trbovljah „pri Jagru“ ste priredili delavsko in pazniško strokovno društvo v Trbovljah dne 22. t. m. Poročal je poslanec dr. Benkovič o položaju v državnem zboru, o socialnem zavarovanju in o perečih rudarskih vprašanjih, dalje o noveli k zakonu o zavarovanju privatnih uradnikov. Pred tem shodom se je vršil shod Kmečke zveze, na katerem je poročal poslanec Terglav. Oba shoda sta izbornó uspeša, trajala sta tri ure. Prihodnji shod se vrši sredi decembra t. l.

c Pilštanj. Katoliško slov. izobraževalno društvo nam je priredilo v nedeljo, dne 22. t. m. nekaj veselih uric. Ljudstva je bilo ogromno število. Najprej je bila „šaljiva trgatav“, potem pa igra: „Dve materi“, katera se je prav dobro obnesla. Vse igralke so svojo ulogo izvrstno pogodile in navzoči so se čudili, kako je mogoče, da so se tako težke igre v kratkem času naučile. Vsa čast torej vrlim igralkam, posebno pa č. g. župniku Rauterju, kateri so največ žrtvovali in se trudili, da se je igra tako lepo izvršila.

c Sv. Lenart nad Laškem. Dne 20. t. m. nas je grozno prestrašil močen potres zjutraj ob 5. uri. Vsi smo bili presenečeni, samo hvala Bogu, da se potres ni ponavljal. Oh, potres je huda reč! Še Jaka v Lešji se sklenil, da ne bo več „Stajerca bral in ljubil“, če le ne bo več treslo.

c Pri Sv. Jedrti nad Laškem se bo obhajal sv. misijon od 1. do 8. grudna t. l. Vodili ga bodo č. g. iz družbe sv. Vinc. Paul. od sv. Jožefa pri Mariboru in pri Celju.

c Gornjigrad. Učitelj Sijanec je bil pred tukajšnjim okr. sodiščem obsojen na 120 K kazni ozir. 12 dni zapora, ker je pri konferenci ozmerjal kateheta, ki se je opravičeno pritožil na šolsko vodstvo, ker učitelj Sijanec v šoli ni storil svoje dolžnosti.

c Za Društveni dom v Trbovljah so nadalje vposlali kmečkolavski hranilnici in posojilnici v T. p. n. gg: Trpin J., Mošnja 1 K; Kolarič J., Šmartin, 10 K; Presker K., Kapele, 1 K; Palčič J., Pečovnik, 1 K; Dr. Hočevar J., Krško, 10 K; na občenem zboru Z. Z. v Celju 52 3/2 K; Meško A., Kapele, 5 K; Pečnik Fr., Podgorje, dar duhovščine dek. Stari trg, 21 K; Zmazek F., Sv. Benedikt, 10 K; Ražun J., Št. Jakob v Rožu, 25 K. Prosimo še prispevkov!

Brežiški okraj.

b Novo uradno poslopje v Brežicah se bode začelo v kratkem graditi na prostoru nasproti lekarne in hotela Adamus, kjer je občina pokupila več hiš in jih podrta, da se napravi prostor za stavbo. V novem poslopju bode večina uradov nastanjena. Stvar je sprožil lansko leto poslanec dr. Benkovič s svojo interpelacijo v državnem zboru; tudi gospod okrajni glavar se je z vso vnemo poprijel te toli potrebne stvari, tako da je zadeva sedaj v najboljem teku.

b Krma in slama se deli od okrajnega glavarstva v Brežicah med posamezne občine. Množe se pritožbe, da se lokalni odbori niso dovolj ozirali na najbolj potrebne posestnike.

b Uravnava Sotle. Kot je poslanec dr. Benkovič izvedel iz gotovega vira, je hrvatska deželna vlada dokončala načrte za uravnavo; gre se le še za financiranje. Ko bo novi melioracijski zakon, katerega je gosposka zbornica v eni točki premenila in pride nazaj v poslansko zbornico, sklenjen, bo deželni zbor stajerski in sabor hrvatski sklepal o stvari.

b Shoda Kmečke zveze za brežiški in sevniški okraj se v kratkem vršita.

b Kozje. Jubilejna veselica in igra, ki jo je priredilo gospodarsko bralno društvo v nedeljo dne 22. listopada, se je prav krasno izvršila. Udeležencev je bilo mnogobrojno, da toliko še niti pričakovali nismo. Natančneje poročilo prihodnjič v „Slov. Gosp.“ in „Našem Domu.“

b Kozje. Dne 20. listopada ob 1/6. uri smo čutili prav močen sunek od južno-zapadne strani. Trajal je par sekund. Šipe in nihala na urah so ropotali in tudi kozarci in krožniki po mizah. Posebne nesreče, hvala Bogu, ni povzročil.

b Senovo pri Rajhenburgu. Odbor za pomoč pogorelcem v Senovem pri Rajhenburgu na Stajerskem izreka tem potom v imenu pogorelcev vsem darovalcem najtoplejšo zahvalo. Nabralo se je 500 kron, od tega je samo od dobrodelne veselice v Rajhenburgu dne 8. t. m. 270 K čistega dobička. Posebno zahvalo pa izreka omenjeni odbor slavnemu pevskeemu zboru čitalnice v Brežicah pod vodstvom gosp. župnika Mešičeka, preblagorodni gospej Hočevarjevi v Krškem za dar 50 K ter trgovcu gospodu Žmavcu v Rajhenburgu, ki je nabral precejšno svoto pri gospodih trgovskih potnikih.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Zavod sv. Nikolaja v Trstu,** Via Farneto 18, zavetišče za brezposelna dekleta, nam je postal slededči oklic: Vaše Blagorodje! V proslavo cesarjeve 50-letnice revnim in bednim v pomoč in varstvo, ustanovil se je pred 10. leti zavod sv. Nikolaja. Brez posvetnega bogastva, a trdno zaupajoč v blaga srca človekoljubov in domoljubov začele smo težko delo. Bil je to mal neznaten člen v veliki verigi, ki spaja človečanstvo celo k skupni pomoči revnemu in slabemu, kajti, ko trka v hudi uri ubogo bitje na naša vrata, ne vprašamo tedaj po stanu in premoženju. Trudnim in bednim so odprta naša vrata na stečaj! Tu najde brezposelno dekle brezplačno stanovanje, ceno hrano ter pouka in za življenje potrebnih navodil. V imenu vaše lastne krvi, ki se je napolnila daleč v svet brez sredstev, brez podpore in pomoči, prosimo vas, pomagajte nam s kako podporo, da nam bo mogoče nadaljevati zapričeto veliko človekoljubno delo. Število deklet, ki so našla zavetišča v tem zavodu, prekoračilo je 12.000. Pač ogromno število za naš mali narod in za naše skromne razmere. Če smo jih rešile med temi 100 telesnega in duševnega propada, tedaj je opravičena prošnja, za obstoj in podporo tako eminentno ljudomile naprave. Osobito letošnje jubilejno leto naj nam odpre vaše srce in vaše roke! Karla Ponikvar, predsednica. Roža dr. Gregorinova, podpredsednica. Marica Forcesin, tajnica. Maša Grom, blagajničarka. Marija Žitnik, voditeljica. Matej Skabar, duhovni voditelj.

Cvetke z vrta liberalnih narodnjakov. Na vrtu liberalnih narodnjakov v Trstu cveto navadno samo narodne cvetke, vendar se pa semtertja zaseje tudi kaka cvetka, ki ne diši posebno narodno. Par takih cvetk, ki smo jih zasledili na omenjenem vrtu, hočemo opisati našim dragim bralcem. Družba sv. Cirila in Metoda je otvorila, kakor znano, letos par razredov tudi v sredini mesta. Seveda je bilo treba naročiti nove šolske klopi in te so naročili liberalni tržaški gospodje, ki vedno in vsepovsod povdarjajo geslo „Svoji k svojim“ — pri laškem mizarju, čeprav so morali znati, da bi jim slovenski mizar napravil prav take klopi in cenejše, kakor pa Lah. Neki gospod, če smo prav poučeni, je to celo učitelj na šoli družbe sv. Cirila in Metoda, je hotel poslati neko osebo kupit šolske potrebščine za družbino šolo k Italijanu Glesichu. Ko mu je dotična oseba rekla, zakaj bi šla kupit k Italijanu, saj vse to dobi v slovenski knjižnici Gorenjčevi, je še enkrat odločno rekel, da naj gre h Glesichu, ne pa k Gorenjcu. In tu se je pokazalo, da je ta priprosta oseba bolj narodna, kakor pa gospod učitelj na šoli družbe sv. Cirila in Metoda, kajti rekla mu je: „K Italijanu pa že ne grem kupit, rajši nikamor“, in ni hotela iti. Seveda so bile šolske potrebščine kupljene vkljub temu ne pri Gorenjcu ali v kaki drugi slovenski trgovini, pač pa pri zagrizenem Italijanu in strupenemu nasprotniku Slovencev — Glesichu. Taka je vobče narodnost liberalnih agitatorjev.

Najnovejše novice.

Državni zbor se je danes spet otvoril. Za uspešno delo je jako malo upanja, ker so dogodki na Dunaju, v Pragi itd. silno razburili vso javnost.

V Slovenskem klubu je bil večeraj sprejet dr. Šusteršičev predlog, da se klub načeloma izreče za skupno delo jugoslovanskih klubov.

V Brežicah se vrši dne 6. decembra v Narodnem domu javen shod. Poroča državni poslanec dr. Benkovič.

Črnogora se oborožuje. Vsi Črnogorci od 17. do 70. leta so oboroženi z repetirkami in municijo. Artilerija je postavljena po celi hercegovski meji. Črnogorske čete vežbajo srbski častniki.

Avstrija se pripravlja. Dunajski listi prinašajo vest, da je odredil cesar splošno, da se poviša mirovno stanje vojaštva, da torej ta odredba ni omejena samo na 15. zbor. Kadar se pokaže potreba, se bo raztegnila tudi na druge armadne zборе.

„Novi Slovenski Stajerc.“ Zadnje nedeljo je imel v Zidanem mostu dr. Ploj sestanek s kranjskimi liberalci, da bi prestavil svoj list v Krško. Povej mi s kom občuješ in povem ti, kdo si.

Listnica uredništva.

Za prihodnje številko smo morali vsled pomanjkanja prostora odložiti tele dopise: Sv. Jernej pri Konjicah, Gornjigrad, Bizeljsko, Trbovlje, Griže, Sav. dolina, Velika Nedelja, Hamborn, Milwaukee.

Pojasnila o inseratih daje

upravnitvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 21. novembra 1908.

Trst . . . 26 1 28 6 44
Line . . . 13 82 2 50 36

2 pekovska fanta sprejme takoj Vombek, Poberscherstr. 160. Maribor. Učna doba 3 leta. Dobita tudi obleko. 954

Svetle gobe, namizne sadje. Kupim vsako množino svetlih suhih gob, kg po K 1'60, 1'80, 2'—, 2'40, namizne jabolke, zlate renete, ananas, pariški rambur 100 kg po K 10'—, 12'—, 14'—, žito, vsake vrste žitje po najvišji ceni. Oskar Moses, dravska ulica, poleg vdove Pirich, Ragoznica 21, p. Ptuj. 959

Proda se radi smrti soproga zidana hiša, 2 obokani kleti, gospodarsko poslopje, vinograd, 3 njive, sadonosnik in gozd. Pogoji lahki, cena po dogovoru. Več pove lastnica Marija Sajko pri Prihovi. 970

Lepo posestvo v večjem mestu Spod. Štajerske, z dobro idočo gostilno, ostajališčem, lepimi hle i, veliko ledenico in lepim vrtom, se pod jako ugodnimi pogoji proda. Kje, se izve v upravnitvu tega lista. 978

Lepa malo rabljena kontrolna blagajna se proda po nizki ceni. St. Komes, mesar. Maribor Gosposka ulica št. 28. 974

Dobro ohranjen klavir (7 oktav, novejši sistem) proda za nizko ceno Fran Cvetko, nauč. Vučjavas tik žel. Bučevci. 960

Lepa, enonadstropna hiša v trgu, katera je primerna za penzionista ali obrtnika, se prostovoljno proda pod zelo lahkimi pogoji. Gornje nadstropje obrestuje najmanjmo hišno vrednost. 981

Dobro idoča kovačija ob glavni cesti, ki je zraven tudi kolarija, se da z novim letom z vsem potrebnim orodjem v najem. Več pove lastnik Franc Viher v Framu (Fraenheim). 983

Peč, petrolnokerivna, elegantno, vselej prenosljiva, segreje naglo 80 m³ prostora, proda ceno Weixl, Zofijin trg 3, leve stopnice, 2. nadstropje. 982

Kovaški pomočnik in učence se takoj sprejme pri kovaškem mojstru Ivančiču v Ljutomeru. 979

Prédnega čevljarskega učenca želi sprejeti g. Friderik Nerath. Koroška ulica št. 18. Maribor. 978

Mlinski stroji se prodajo po ceni in sicer: 1 par 48" nemških mlinskih strojev z vsemi železnimi in lesenimi deli, — 1 stroj za čiščenje pšena „Austria“ (Hoerde in Comp). — 1 valjar z 2-5 m dolgoti vretena z zavojem, predstavek, stroj za ščetati — zavoj — tri železna okna 2 m visoka, 1-20 m široka, vse skoro novo. Vpraša se pri „Gutsverwaltung Sannegg“, Braslovče Savinjska dolina. 975

Kupujem: sladko seno in otavo, ovsene opepe, pšenični škop, želod, deteljno seme, suhe gobe, fižol, smrekove storželine. Ponudbe in vzorci se blagovoljno poslati na veletrgovino Kupnik, v Konjicah, Spodnji Štajer. Ponujam tudi pristno novo štajersko vino od 30 v. naprej. 977

Resnična ženitna ponudba. Mladenič, rokodelce, 27 let star, z majhnim premoženjem se želi seznaniti z dekletom, ki bi imelo vsaj nekaj premoženja. Pozneje žentev. Posestnica z malim posestvom ima prednost. Vdova brez otrok ni izključena. Oglasijo se naj le take, ki mislijo resnico. Ponudbe do 8. decembra 1908. pod naslov: Poste restante Nr. 59. Bregenz a. d. Bodensee in Vorarlberg. 986

Nova koncesijonirana posredovalnica služb Franc Lipovšek v Dobrišvasi pošta Petrovče se priporoča gospodarjem in poslom za ceno posredovanja služb kmetijskih in hišnih poslov. 955

Učence od poštenih staršev se sprejme pri Franc Iglitschu v Ptuj, trgovina manufakturnega in špecerijskega blaga. 960

Čevljarski učence se takoj sprejme pri g. Koren, Mlinska ulica št. 7. Maribor. 939

Sprejmeta se takoj 2 pridna viničarja, eden s štirimi, drugi s petimi delavskimi močmi, na dobro viničarjijo, kjer so prejšnji po 7 let zlužili. Viktor Kamšek, posestnik v Framu. 961

Pozor trgovci!

V najem ali pa tudi proda se zaradi družinskih razmer lepa velika hiša, na kateri je trgovina, z lepim vrtom in sadonosnikom pri veliki cesti blizu cerkve v bližini Maribora. Kje, se izve v upravnitvu. 940

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrte ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oravov nujiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gestilno ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Priložnostni kup. Jako lepa, novozidana, 9 let davka prosta, dve nadstropna, čisto moderno opremljena hiša z lepim dvoriščem in malim vrtom v Mariboru se proda pod lahkimi plačilnimi pogoji. Proda se tudi vinograd pri Kamnici z 1 1/2 orali, novi nasadi, z letošnjo letino, 4 1/2 orala sečnega gozda čisto po ceni. Vpraša se pri Ivanu Zechner, Pfarrhofgasse št. 5, Maribor. 907

Ruske galošne z zvezdo „Provodnik“, usnjate gamašne, razne copate, dežnike, nogavice in rokavice, priporoča

P. Kostič
v Celju. 175 (1)

Protin,

revmatizem, trganje po udih, celo najtrdovratnejšo bol odstrani hitro in gotovo samo iz rastlinskih snovi sestavljeno na znotraj uporabljajoče „Remmlovo protinovo in revmatično olje“. Mazanje ne hasne nič. Steklenica z navodilom uporabe 6 K. Veliko sijajnih zahvalnih pisem. Kem. Pharm. laboratorij Karl Remmel, Landsbut 113 Bavorsko. 861

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Požor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišič, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzjetjem.

Štefan Kaufmann
trgovina z železnino
v Radgoni,
priporoča 938
peči,
štedilnike (Sparherd)
in vsakovrstno posodo.

Štampilje
iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Posojilnica v Križevcih

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima svoj

drugi redni občni zbor

za IX. upravno leto 1907 dne 29. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Odobrenje letnega računa za leto 1907.
4. Volitev načelstva in nadzorništva.
5. Služajnosti.

K obilni udeležbi vabi

973

Odbor.

Štev. 5/v. k.

Razglas.

Z ozirom na razglas c. kr. štajerskega namestništva z dne 16. avgusta 1908, št. 4/2.629/7, o vršitvi dopolnilne volitve trgovinske in obrtne zbornice v Gradcu, kateri je bil razglašen v „Grazer Zeitung“ z dne 19. avgusta 1908, št. 189, se s tem naznanja, da je podpisana c. kr. volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu sestavila imenike upravičenih volilcev, vrejene po davčnih okrajih.

V svrhu vlaganja morebitnih ugovorov bodo ti volilni imeniki javno razgrnjeni od 24. novembra do vštetelega 7. decembra 1908 za celi zbornični okraj v pisarnici trgovinske in obrtne zbornice v Gradcu, Neutorgasse št. 57, I. nadstropje, in za vsaki davčni okraj (izvzemši davčna okraj Gradec mesto in Gradec okolica) pri c. kr. davčnih uradih ob navadnih uradnih urah.

Te ugovore je vložiti pismeno in neposredno pri c. kr. volilni komisiji za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu, Neutorgasse št. 57, I. nadstropje, v zgoraj omejenem roku, in sicer takó, da se isti izročijo najpozneje dne 7. decembra 1908 pred poštom sklepom c. kr. pošti.

Volilec, kateri imajo v več volilnih razredih volilno pravico, je dano na voljo, se izreči vsak čas, najpozneje pa neposredno pred izvršbo volilne pravice pri c. kr. volilni komisiji, v katerem volilnem razredu hočejo vršiti volilno pravico, ker drugače ostanejo isti uvrščeni v tistem volilnem razredu, v katerem plačujejo najvišji davek.

Vse vloge upravičenih volilcev pošiljajo se c. kr. volilni komisiji po pošti poštnine proste, če se v nadpisu pristavi: „V volilnih zadevah trgovinske in obrtne zbornice v Gradcu“.

Na podlagi popravljenih volilnih imenikov bode c. kr. volilna komisija izdala izkaznice in glasovnice za volitev ter je bode razposlala z razpisom volitve upravičenim volilecem potom c. kr. pošte.

Končno se opozarja, da se je volilni red za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu, katerega je potrdilo c. k. trgovinsko ministerstvo z ukazom z dne 18. decembra 1901, št. 4999 trg. m., razglasil v „deželnem zakoniku in ukaznem listu za vojvodino Štajersko“, XXIX. kos letnika 1901, pod št. 89.

Gradec, dne 20. novembra 1908. 976

C. kr. volilna komisija
za trgovinsko in obrtno zbornico v Gradcu.

Pri gnojenju travnikov, deteljšč in strnišč s Tomasovo žlindro, superfosforom ali kostno moko naj se nikdar ne opusti gnojenje z

Kajnitom alip 40% kaljivo soljo

Pojasnila za te, kakor za druga umetna gnojila podaja brezplačno

Landwirtschaftliche Auskunftsstelle des Kalisyndicates G. m. b. H., Graz, Raubergasse, 11, I.

Kalijeva gnojila ima v zalogi in jih prodaja po zelo nizkih cenah

trgovina z želez. in poljedelskimi stroji

„MERKUR“

P. Majdič, Celje

katera naznanja cene z obratno pošto in pošilja poučne spise zastoj.

Zahvala.

Prisrčno se zahvaljujemo častitim gosp. domačim duhovnom in organistom kakor tudi preč. gosp. leskovskemu župniku in njih organistu, vsemu sorodstvu in sosedom, ki so nam rajnega očeta

Mihala Petrovič,

po domače Hrastinski od Sv. Elizabete, večletnega naročnika „Slov. Gospodarja“, 10. novembra od doma spremili k zadnjemu počitku.

Sv. Barbara v Haložah, 12. nov. 1908.

969

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Podpisani izrekam tem potom slavni c. kr. priv. zavarovalni družbi proti ognju „Avstrijski Phönix“ na Dunaju mojo najtoplejo zahvalo, ker mi je vsled nastalega ognja zavarovalnino hitro, pošteno in brez vsacega odbitka izplačala, radi tega to družbo vsakemu priporočam. 985

Franc Kotar, posestnik na Dolu pri Hrastniku.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da imam za letno dobo 1908/1909 15 tisoč na suho cepljenih ameriških trt na prodaj in sicer: 5000 šipona, 4000 silvanca, 3000 žlahtnine bele in rudeče, 1000 renškega rilčka, 1000 belega burgundca in 1000 muškatelea. Vse trte so močne in dobro zaraščene kakor letos malo kje. Za v jesen odvzete trte prodajam 100 komadov I. vrste za 14 K, za na spomlad izkopane po 15 K 100 komadov. II. vrste prodajam po 8 K 100 komadov. Trte so cepljene na podlago Riparija portalis. Za v jesen odvzete trte sprejemam naročila do 20. novembra, za na spomlad pa, dokler bo kaj v zalogi. 982

Franc Hole,

posest. in trtničar v Zagorcih, pošta Juršinci pri Ptuj.

Trgovska tvrdka

Vekoslav Leitner,

Varaždin (Hrvatsko)

veletrgovina z železom

priporoča svojo bogato skladišče železa, lima, žrebljev, osi posode, ključavničarske robe, raznega orodja kakor tudi vseb v to stroko spadajočih predmetov. 949

Solidna postrežba, zmerne cene!

Motorje

na bencin ali petrolia, kot izvrsten pripomoček za kmeta ali obrtnika, lahko pričljivi, priporoča s 3 konjskimi silami za 1140 Kron, 4 konjske sile za 1350 K, itd. do 150 P S, motor s 6 konjsk. sil. težje vrste, ima za oddati, tudi mlečne separatorje od 150 K naprej, štedilne kotle do 500 K, gnojne pumpe na keteno, cirkularne in druge žage ter vse druge kmetijske stroje, napravlja domače mlinske na jekl. plošče ali na umetne kamne za vsako rabo vse pod strogim jamstvom, dopisuje se slovensko in nemško.

Josip Božič, strojski stavbenik v Dolini pošta Grafenstein, Koroško. 984

Vinogradniki, pozor!

Naznanjam, da imam veliko število na suho cepljenih amer. trt in sicer: Šipon, Laški rizling, Silvaner, beli Burgunder, Portugizer in Izabela cepljeno vse na Rip. portalis. Trte so dobro zaraščene in lepo vkorenjene ter pred snegom v trsnici zagrajene. Cena I. vrsti 1000 komadov 160 K. Pri naročilu je treba poslati 10 odstotkov are. Oglasiti se je pismeno ali osebno pri Janezu Toplak, trtnarju na Kukavi p. Juršinci via Ptuj. 971

Dva učenca

v starosti od 15—17 let sprejme takoj

IVAN CESAR,

podobar in pozlatar v Mozirju. Priporočam tudi svojo zalogo cerkvenih podob, Kristuse za poljske križe itd. ob enem se priporočam tudi č. gg. cerkvenim predstojnikom za naročila v mojo stroko spadajočih del.

S spoštovanjem 966

Ivan Cesar.

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrli, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

456

Vsi marmornati altarji v baziliki v Mariboru so moje delo.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL
„Pri belem volu“
 priporoča
svojo veliko gostilno
 * *
 30 sob za tujece po jako nizkih cenah
 * *
fjakerijo v hiši
 * *
 Dobra in točna postrežba.

obrestuje
 hranilne vloge po 4 1/2% brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga. V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom
domače nabiralnike
 na dom zastoj, če vložijo prvokrat najmanj 4 K.

posojuje
 na zemljišča po 5% do 5 1/2%, ter na zastavo vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povrnitvi malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo zastoj pošt. hranilnične položnice.
Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.
 888 Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izveniški praznike dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

Varaždinska hranilnica v Varaždinu

Ustanovljena leta 1867. Hrvaško. Ustanovljena leta 1867.

887
 Akcijskega kapitala in rezerv 830.000 K.
 Sprejema vloge od 5 K naprej in je obrestuje do preklica s
4 1/2 %.
Rentni davek plača zavod sam.

Božična darila:

„Božič pridnim otrokom“ lepa knjižica za 30 vin.
 Jaslice iz močnega papirja izrezane, po 20, 30, 50, 80 v.
 Angelčki svetli iz papirja po 10 v.
 Za božično drevesce: šumeče zlato, srebro, angelski lasje, svečniki po 2 v in 3 v, sneg za vejice ovitek po 30 v, razni okraski zelo leskeči.
 Cele pole, iz katerih se izrežejo jaslice, pastirci, ovce itd. po 3 v.
 Božične razglednice blizu sto vrst.
 Vse to in še veliko lepega dobite po ceni pri
Trgovini tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

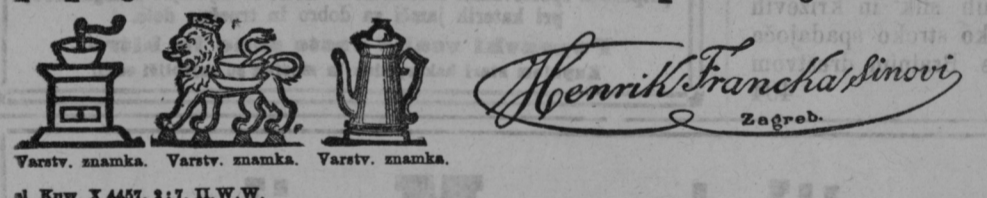
:: Ne okušaj, dokler ni vode zraven! ::
80%
Jesihova esenca,
 bela in rdeča. 1 liter velja 2 K.
 Od 10 litrov naprej pošljem franco vsake železniške po staje.
 Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% jesihove esence s 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in izvrsten jesih je gotov. Namizno in bučno olje 1 liter po K 1'40 in 1'60.
 Zaloga pri: **R. Bračko,** trgovec v Ptujju v novi poštni hiši.
 544

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja.

Naznanilo.

Naznanjam posestnikom vinogradov, da bom imel letošnjo jesen in prihodnjo spomlad precejšno množino na suho cepljenih trt na prodaj. In sicer: šipon, silvanec, laški rižling in zlahkino belo in ruščico, vse trte so cepljene na Rip, portalis in muškati cepljeni na montkole. Vse trte so dobro zaraščene in v koreninjenone. Cena je 1. vr. za v jesen odvzete trte 140 K 1000 kom. za na spomlad pa 150 K 1000 kom. Cena II. vrste je 80 K 1000 kom. Naročila za v jesen odvzete trte sprejemam do 20. novembra, za na spomlad pa, dokler bo kaj v zalogi.
Franc Muršič, posestnik in trtničar v Senčaku, Sr. Lovrenc v Slor. gor., p. Juršinci pri Ptujju.
 877

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg števil. 10.
 Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera.
 Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kislavo, vodo, galico, žveplo in rafije.
 Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Zahvala.
 Dne 11. oktobra t. l. mi je popolnoma pogorela hiša in gospodarsko poslopje, a sem bil zavarovan proti požarni škodi pri Ogrsko francoski zavarovalni družbi „Franko Hongroise“, ki mi je kmalu po požaru zavarovano vsoto neokrajšano in brez odloga izplačala, za kar se ji tem potom javno zahvalim.
 Cirkuše pri Planini dne 14. novembra 1908.
Mihael Jazbinšek, Jožef Pintar, Marija Drobne.
 priča. priča. 872

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 cepljenih trt na prodaj in sicer vrste Mosler na portalis 20.000, Burgunder beli 20.000, Silvanec na Portalis 10.000. Trte so dobro zaraščene in v koreninjenone. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip. Portalis 10.000 stanejo 100 komadov 3 K. Kupei se naj blagovoljivo oglašiti, dokler je kaj zalogo.
Ivan Verbjak, posestnik in trtnar, Spodnji breg, Ptuj.
 932

Cepljene trte
 I. kakovosti vseh najboljših vrst na običajnih podlagah imajo za oddati:
 I. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptujju;
 trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču;
 trsničarska zadruga v Ljutomeru;
 trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatcu; 865
 Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

Razpis službe okrožnega zdravnika.

Podpisani odbor razpisuje s tem službo okrožnega zdravnika, zdravstvenega okrožja Ljubno v Savinjski dolini z letno plačo 1640 K. Slovenščine ali katerega slovanskih jezikov zmožni prosilci naj svoje običajno opremljene prošnje tu sem vložijo do 30. novembra t. l.
 Odbor zdravstvenega okrožja Ljubno, 15. oktobra 1908.
 Načelnik: **Fr. Juvan.**
 906

Jožef Pfeifer

v Hočah pri Mariboru
 tovarna za kmetijske stroje
 in livarna za železo.

Izdeluje v velikem številu najnovejše in boljše rezalnice za klajo, ki režejo za konje in goveje živali, v dolgoti od 6 do 150 mm, ali od 1/4 do 6 colov. K. M. H. Cena 120 kron.
 Jamstvo eno leto.
Popravila strojev točno, po cenil.
 Slovenci, zahajajte v domačo tovarno po stroje!
 Prodaja se tudi na obroke.
 Izdeluje tudi rezalnice za repo, sesalke za gnojnico, vitelje, raznovrstne mlatilnice, čistilnice itd. itd. po najnižji ceni.
Drozgalnice za sadje, najboljše sistema.
 Ceniki se pošljejo brezplačno.
 823

? Kje?

Kupujemo po najnižji ceni ter najdemo veliko izbir kakor: Štofe in lodne za moške obleke. Volne in lodne za ženske. Čajge in platno. Parhent in predpasnike. Zimske robce in nogavice. Rokavice in dožnike. Kravate in ovrtnike. Srajce in naramnice. Obleke in zimske suknje. Preproge in zastore. Koce in odeje. Obrisače in mizni prtji. Žepni, volneni in svileni robci. Posebno velika izbira krasnih božič daril.

M.E. Šepec
Maribor,
Grajski trg 2, Burgplatz 2.

POZOR:

Edina narodna trgovina z manufaktur. in špecerijskim blagom

L. Kuharič
Ormož

priporoča cenj. občinstvu svoje velike, nove zaloge. Cene niske, postrež. točna. Kdor hoče dobro kupiti, mora v narodno trgovino priti.

Božič

pride in zato priporočam cenj. občinstvu, mojo veliko zalogo jaslic, svilenega papirja, zlatih in srebrnih okraskov, molitvenike, fine kasete s pisanimim papirjem, knjige s podobami, peresnike, albume za razglednice, slike in znamke, kakor tudi drugo galanterijsko blago, po najnižji ceni. Z velespoštovanjem

VILKO WEIXL Maribor, Gosposka ulica 33.

Pohišstvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, strešje postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Zakaj?

kupujemo pri **JOŽEFU ULAGA V MARIBORU**, Tegethoffova cesta šte. 21.

Zato:

ker se tam dobi najboljše blago po najnižji ceni in sicer za jesen velika izbira za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robce, predpasnike, žensko in moško perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljše vrste.

Svoji k svojim!

Fr. Bureš, urar, očalar in zlatar v Mariboru, Tegethoffova cesta 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogradov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Preselitev trgovine!

Naznanim slavnemu občinstvu, da sem se z mojo trgovino preselil v Poštno ulico št. 8, ter prosim tudi tukaj za cenjeni in mnogobrojni obisk. Z velespoštovanjem

FELIKS ROP, trgovina z manufakturnim blagom, Maribor, Poštna ulica št. 8.

POSLANO.

Ni res, da so meni Nemci trgovino tako zbili, da ne morem prodajati, res je pa, da so mi pobili tri table z napisi in okna na stanovanju, kar pa promet popolnoma ni ne ovira. Ker so moji napisli sedaj slabo čitljivi, prosim da se natanko pazi na trgovino z razbitimi tablam na voglu Graške in Rotovske ulice, ker to je prava slovenska trgovina, kjer se vse blago prav solidno in pošteno prodaja. Vzorce pošljem proti vrnitvi na vse strani franco in zastoj.

R. Strmecki, Celje
Trgovska hiša z manufakturnim blagom na debele in drobno.

Narodna gostilna Pri pošti

Maribor, Tegethoffova cesta 49
priporoča vodno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premlete glin priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Glaser-ju.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corneo št. 1.

F. Prull: mestna lekarna pri c. kr. orlu

Maribor, Glavni trg šte. 15. poleg mestne hiše. **Kapljice za svinje za rdečne bolezni.** Je izvrstno in poskušeno zdravilo za rdečne bolezni. Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje 8krat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K. Najboljša zdravila za domače živali ima in vsak dan po poštne povzetju pošilja

Mestna lekarna F. Prull-jeva poleg mestne hiše.

ISVOJI K SVOJIMI!

R. Salmič, Celje
Narodni dom.

!! Glavna zaloga **BARTHELNOVEGA** apna za poklajo !! Razne vrste travnega, deteljnega, gozdnega in vrtnarskega semena priporoča

M. Berdajs

Maribor!
Sofijin trg

Pozor! Pozor!

Manufakturna trgovina RUDOLF HAVELKA V PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogo raznovrstnega volnena ter perilnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške obleke po primerno nizkih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

Svoji k svojim.

Priporočam se slavnemu občinstvu za izdelovanje oblek za gospode in fante po najnovejšem kroju ter po jako nizkih cenah. Z velespoštovanjem

Jakob Veziak, krojaški mojster Maribor, Šolska ulica. 786

Franc Divjak,

slikar in pleskar v Mariboru, župnijska ulica št. 7. se priporoča č. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje najfinejšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni. 365

Franjo Horvat

cerkveni in sobni slikar, Maribor, Kasinogasse šte. 2 naznanja, da se je preselil iz Gornje Radgone v Maribor ter se veleč. duhovščini in p. n. občinstvu priporoča za slikanje cerkev v vsaki tehniki, altarnih slik in križevih potov kakor vse v slikarsko in pleskarsko stroko spadajoča dela, od priprave do najfinejše izpeljave. Bralnim društvom se posebno priporoča za slikanje odrov. 404

Demetrij Glumac kotlar

Ptuj, Poštna ulica in MARIBOR, Kaserngasse št. 13 priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalice, pri katerih jamči za dobro in trpečno delo. Popravki vsake vrste ceno in hitro. Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Hranilne vloge
se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo
le članom in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 4¾%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure
so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo
vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.